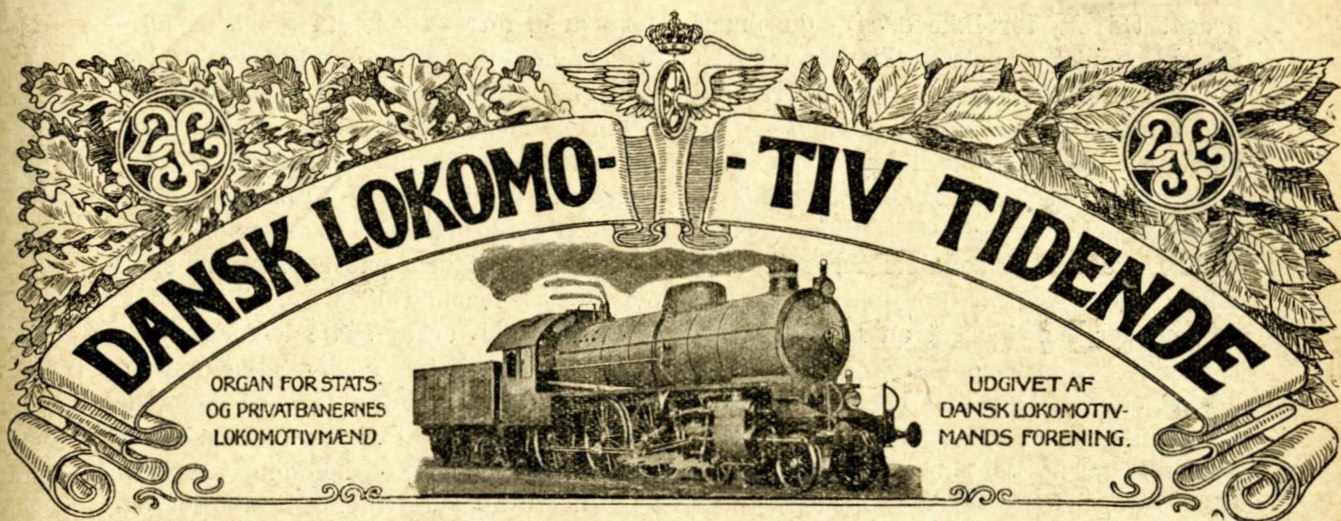

21. Aarg. Nr. 18.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN

16. September 1921.

OVERSPAREKOMMISSIONEN.

Den af Regeringen efter Postsparekommissionens Forestillinger, men ikke mindste efter Tilskyndelse af Lønningsraadets Formand, den fhv. Adjunkt Kofoed, nedsatte Oversparekommission har, skønt det var Meningen til 1. April i Aar, først nu afgivet en første Betænkning indeholdende Forslag til Indførelse af almindelige Tjenestetidsregler for Told- og Trafiketaterne samt Forslag til Nedsættelse af særlige Ydelser saasom Dag-, Time-, Køre- og Natpenge.

Kommissionen har iøvrigt adskillige Opgaver at skulle løse, og har i den Anledning nedsat ialt 11 Udvalg, hvoraf de 2 nu har afgivet Betænkning. De Opgaver, Oversparekommissionen endnu har tilbage at løse, og de Betænkninger, som efterhaanden vil komme, vil næppe kunne paa-regne den Interesse som den nu foreliggende Betænkning.

Betænkningen deler sig i to Afsnit og er af afgørende Betydning for os, og omstaaende aftrykker vi den Del af Betænkningen, der vedrører vor Etat.

Løftet af et efterhaanden stærkt udviklet Had til Tjenestemændene, har Kom-

missionens Formand, den fhv. Adjunkt, ledet Kommissionen til Fremsættelse af Forslag, som viser os videnskabelig teoretiske Tanker, men tillige viser Forslagene os en Blottelse af manglende Begreb om deres Anvendelighed i Etatens Tjeneste, der bevirker, at man ikke kan tage de stillede Forslag alvorligt.

Vi skal ikke paa nærværende Tidspunkt komme nærmere ind paa de Mærkeligheder, som Forslagene indeholder, men kun bemærke, at det er ufatteligt, at den fhv. Adjunkt, fordi han som Medlem af et demokratisk Parti og ved dettes Hjælp er løftet op i et højere Embede, nu er bleven reaktionær, at det er gaaet ham saadan til Hovedet, at han paa sit ophøjede Stade mener om sig selv at kunne paatage sig Ansvar for Indstilling om Forhold, som han selv og hans Medarbejdere i Kommissionen har savnet de fornødne Forudsætninger for Bedømmelsen af, ikke, trods Kommissionens Bemyndigelse, har tilkaldt Mænd fra de mere specielle Tjenester indenfor Etaterne, der kunde have givet ham den Indsigt i Forhold, som han, selv om han nu pludselig ser sig som Departementschef, alligevel mangler.

Endskønt et af Generaldirektoratet

nedsat Udvalg for ikke saa længe siden afgav Betænkning over de Tjenestetidsregler som efter Principet 8 Timers Arbejdsdag kunde tilpasses for Lokomotivpersonalets særlige Tjeneste, føler Kommissionens Flertal med dets Formand i Spidsen, ingen Betænkelighed ved f. Eks. at side stille Lokomotivpersonalets Arbejde med alle andre Arter af kørende Personale, man mener saaledes, at en Lokomotivfører uden Afbrydelse kan køre Tog i 10 Timer, eller at han efter f. Eks. 9 Timers Raadighedstjeneste, der kun skal regnes lig $\frac{2}{3}$ Tjeneste, kan køre 6 Timer for et Eksprestog = 12 Timers Tjeneste, men strækkende sig over 15 Klokketimer.

At den fhv. Adjunkt i dette Spørgsmaal har faaet Tilslutning hos Statsbanernes Repræsentant overrasker os ikke, efter at vi er bleven oplyst om, at denne Mand i samme Sag i én Kommission havde et Standpunkt for i en anden Kommission at forfægte et ganske andet Standpunkt, alt efter hvorledes *Vejret* er.

Vi skal senere beskæftige os med Statsbanernes ærede Repræsentant, men vi kan allerede paa nærværende Tidspunkt oplyse rette Vedkommende om, at vi ikke tror der findes Lokomotivmænd, der er i Besiddelse af saa lidt Ansvarsfølelse, at de paatager sig saadanne Tjenester, ligesaa lidt som Organisationens Godkendelse af de generelle Regler tør forventes.

Men naturligvis, Folk skal bestille noget, og vi er enig med Kommissionen i dens Bestræbelser i den Retning, omend dens Flertal er lidt kejtet; men vi mener ogsaa, at Folk skal have noget for deres Arbejde, en Forretning kan ikke i det lange Løb være tjent med at have et misfornøjet Personale, navnlig saafremt dette Personale har en vis Indflydelse paa Forretningens Økonomi.

En saadan Opfattelse har den fhv. radikale Adjunkt og hans Flertal ikke. Nej, ned med Tjenestemændene, mere Arbejde og mindre Fortjeneste.

Natpengene, som er en absolut Lønningsdel for det om Natten og navnlig ved

Jernbanen ofte under vanskelige og mindre hyggelige Forhold udførte Arbejde, nedsætter Kommissionen først med 5 Øre i Timen, men dernæst paahænger man Natpengene en Regulator som Dyrtidstillæget, der bevirker at disse paa den Maade yderligere forringes, for naar en Gang Dyrtidstillæget er borte at være af samme Størrelse som i 1914. — Altsaa Hr. Kofoeds Haab er at sætte Tjenestemændene tilbage, ingen social eller økonomisk Fremgang for Tjenestemændene maa taaes, hellere længere ned med dem, og som et Udslag heraf kommer Flertallets Indstilling, den fhv. Adjunkt iberegnet, indeholdende Forslag om, at Lokomotivpersonalet skal miste sin Godtgørelse for Rangertjenesten.

Vi husker godt, at Hr. Kofoed i Lønningskommissionen vilde bort fra denne Godtgørelse, vi kender ham igen, uden Hensyn til de forskelligartede Forhold vil han iklæde Tjenestemændene en ensartet økonomisk Uniform, og desværre virker han i den Retning forførende paa socialdemokratiske Repræsentanter og Fagforeningsledere, der imidlertid nok en skønne Dag vil se sig snydt. Vi husker ogsaa, at Formanden for Rigsdagens Lønningsudvalg i 1919 selv stillede Forslag til Ændring, hvorved Lokomotivpersonalet, trods Lønningskommissionens Indstilling, fik den Godtgørelse, som Rangearbejdet fortjente og som siden 1867 har været ydet bemeldte Lokomotivpersonale. — Og nu, nu mener Kommissionens Flertal uden videre at kunne stryge den Godtgørelse uden samtidig at foretage en Lønregulering. — Den siger flot, at Rangergodtgørelsen har ingen reel Berettigelse, — men undersøger ikke samtidig *andre* mere eller mindre berettigede Krav. — Der kører over 200 Lokomotivfyrbødere som Lokomotivførere ved Rangertjeneste, men med Lokomotivfyrbøder-Løn. — Mon det har reel Berettigelse?

En Kommissions Formand burde, navnlig i Spørgsmaal hvor Kommissionen deler sig om flere Indstillinger, dog un-

dersøge Berettigelsen nøjere, thi der er saa meget der for den, der ikke er inde i Forholdene kan synes uden reel Berettigelse, men som ved lidt Ulejlighed ved at undersøge Forholdene faar en anden Opfattelse.

Men Plyndringen af Tjenestemændene gaar videre, Dag- og Timepenge og dermed Kørepenge skal ogsaa nedsættes, først, som med Natpengene, med et vilkaarligt valgt Beløb og dernæst ogsaa med Paaheftning af Dyrtidsregulatoren. I Modsætning til Natpengene finder vi det ikke uden Beføjelse at disse Ydelser bliver bevægelige, men vi maa bestemt afvise Berettigelsen til at nedsætte Grundbeløbet. — Hvad angaar Reguleringen af Kørepenge, er Moralen foreløbig paa vor Side. — Denne Ydelse blev ved Forhandling fastsat paa et Tidspunkt, da Dyrtidstillæget var 702 Kr. Endskønt at Dyrtidstillæget senere steg til 1134 Kr., steg Dag-, Time- og Kørepenge ikke, og naar man nu fra Kommissionens Flertals Side forlanger Regulatoren paa disse Ydelser, har Flertallet i Virkeligheden ingen Ret til at regulere disse Ydelser, før Dyrtidstillæget atter naar 702 Kr. — Men som anført, ser Flertallets Berettigelse til paa nærværende Tidspunkt at paahæfte Dyrtidstillægsregulatoren fra Standpunktet 1134 Kr., men dette Flertals Forlangende er uden reel Berettigelse. Vi kan kun faa Indtryk af, at Kommissionens Flertal hensynsløst har set bort fra en skyldig retsmæssig Bedømmelse af Tjenestemændenes Vilkaar og fulgt Krigsperiodens Hyæner i deres Moral — det har for Flertallet været om at gøre at plyndre Tjenestemændene for saa mange Penge og Goder som muligt.

Endelig ser vi en ny Bestemmelse om, at Tjenestemænd under Sygdom, naar Sygedagenes Antal har naaet en vis Højde, skal nedsættes i Lønning. Vi kan tænke os, at denne Bestemmelse kan være berettiget, men som en generel Bestemmelse er den uretfærdig. Den gamle Tjeneste-

mand og den unge Tjenestemand kan ikke i saa Henseende stilles paa lige Fod, og endvidere bør man tage Tjenestemændenes forskelligartede Tjeneste med ind i saadan Bedømmelse.

Til Slut skal vi blot gøre nogle Bemærkninger til de Ændringsforslag, der stilles til Tjenestemandsløven og hvor man stadig støder paa Bemærkningen »forelægges Lønningsraadet til Udtalelse«. — Hr. Kofoed er sig selv lig, det gælder for denne Mand om paa alle Omraader at være den bestemmende, hans anmassende Form for at sætte baade Rigsdag og Administration til Side er nu saa tydelig at intet kan skjule den, men forhaabentlig vil det ikke lykkes for ham at faa disse Faktorer til at gøre ham til den Diktator, han drømmer om at blive.

BETÆNKNINGEN.

Forslag til almindelige Tjenesteregler, ugentlig Fridag og Overarbejde.

1. Tjenestetid.

A. I. Tjenester, for hvilke der fastsættes en højere Tjenestetid, henføres under følg. Normer for en Maaned paa 30 Dage med 4 Fridage:

a) 208 Timer for Tjeneste, der maa kræve egentligt Arbejde og Agtpaagivenhed i den langt overvejende Del af Tjenestetiden.

b) 234 Timer for mindre anstrengende Tjeneste, hvorved forstaas Tjeneste, der maa kræve egentlig Arbejde og Agtpaagivenhed i den længste Del af Tjenestetiden, men dog i mindre Grad end under a.

c) 260 Timer maanedlig for al anden Tjeneste.

Ovennævnte højeste Tjenestetider skal tilige anses som normal Tjenestetid for det paa-gældende Personale.

Disse Hovedregler udformes nærmere for de enkelte Styrelsesgrene, saaledes at der herved sker en Tilpasning af Reglerne efter de enkelte Etaters særlige Forhold.

2. Normen opgøres iøvrigt for den enkelte Maaned efter dennes Dageantal og med Fradrag af en ugentlig Fridag samt af Syge- og Feriedage.

Tjeneste paa mistede Fridage, der senere

erstattes med andre Fridage eller Betaling i Penge, medregnes i den udførte Tjeneste, men ved Opgørelsen af Maanedens Dageantal tillægges der da 1 Dag for hver mistet Fridag. Frihed, der i Henhold til III Punkt 4 gives som Erstatning for et i en tidligere Maaned udført Overarbejde, betragtes ved Opgørelsen som Tjeneste; det samme gælder Fridage, der i Henhold til II Punkt 2 gives som Erstatning for de i tidligere Maaneder mistede Fridage, idet saadan Fridag betragtes som Tjeneste i henholdsvis 8, 9 eller 10 Timer.

3. Naar Arbejdet efter Forholdets Natur ikke kan fordeles nogenlunde jævnt over Aaret, fastsættes Normen for længere Perioder end 1 Maaned.

4. Ved Skønnet over, hvor stor en Del af Tjenesten der er egentlig Arbejde, maa Pavser i Arbejdstiden fraregnes.

5. Ved Tjenestetid forstaas Tiden mellem Mødetid paa Arbejdsstedet (det beordrede Mødested) og det Tidspunkt, da Tjenestemanden atter kan forlade dette, dog med Fradrag af Hvilepavser paa $\frac{1}{2}$ Time eller derover. Ved Hvilepavser forstaas saadanne Afbrydelser i Tjenesten, i hvilke Tjenestemanden kan forlade Arbejdsstedet.

6. Saafremt en mindre Del af en Tjeneste, der er henført under en af de i Pkt. 1 nævnte Normer, ikke er kontrolabel med Hensyn til Varigheden, vil der for denne Del af Tjenesten kunne fastsættes en Gennemsnitsvarighed for den enkelte Dag.

7. Ved Tjeneste udenfor Hjemstedet medregnes Halvdelen af Rejsetiden til og fra Arbejdsstedet som Tjenestetid, dog ikke for Rejse til og fra et Sted, hvor paagældende er udstationeret til Tjeneste i over 7 Dage.

Tjenestefrit Ophold paa 1 Time eller derover udenfor Hjemstedet medregnes ikke.

8. Naar Personale, hvis almindelige Arbejde er henført til Normerne a eller b, i en Del af Tjenestetiden maa apholde sig paa Tjenestestedet for at være til Raadighed, medregnes kun $\frac{2}{3}$ af Raadighedstiden som Tjeneste. Tilsvarende Tjeneste i Hjemmet medregnes med $\frac{1}{3}$ af Tiden, hvilket ogsaa gælder for Tjenestemænd, der falder ind under Normen c.

9. Tjenesten skal, naar det er muligt, være samlet, og det bør tilstræbes, at Pavser i videst mulig Omfang udfyldes med Arbejde, der ikke er bundet til bestemte Tider af Døgnet. Tjenesten maa indenfor Døgnet almindeligvis ikke falde i mere end 3 Dele, dog at der ved Kørsel paa Sidebaner om fornødent kan kræves 4-delt Tjeneste, hvilket paa Tjenestesteder af mindre Betydning, hvor Personalet har Bopæl i Nærheden af Tjenestestedet, ogsaa kan kræves paa enkelte Ugedage.

10. Ved Opstilling af Tjenesteliste e. lign. skal det saa vidt gørligt iagttages, at den længste Tjenestetid paa en enkelt Dag à 24 Timer ikke overskrider visse bestemte Tider, der fastsættes under Hensyn til de særlige Forhold indenfor de enkelte Styrelsesgrene.

11. Ved Fordelingen af Tjenesten skal der,

indenfor de Grænser, som Tjenestens Tarv kræver, tages størst muligt Hensyn til Personalets Ønsker, og der skal derfor gives Personalet Adgang til at gøre sig bekendt med Forslag til Tjenestefordelingen.

B. 1. For følgende Tjenestemænd vil en højeste Tjenestetid ikke kunne fastsættes og de dermed i Forbindelse staaende Regler ikke være gældende:

a. Overordnede Tjenestemænd og dermed i lønningsmæssig Henseende ligestillede; for Told- og Trafiketaternes Vedkommende forstaas herved Tjenestemænd i 1.—7. Lønningsklasse.

b. Tjenestemænd i Administrationskontorer.

c. Tjenestemænd, hvis normale Tjeneste undtager sig Kontrol, f. Eks. Arrestforvarere, visse Portnere, Kystposter ved Toldvæsenet, Tjenestemænd ved Toldvæsenets Söpatrouille, Befalingsmænd i Hær og Flaade.

2. Normeringen af Antallet af de under Pkt. 1 nævnte Tjenestemænd bør foregaa ud fra det Synspunkt, at det Krav, der stilles til deres Arbejde, er af nogenlunde samme Omfang som for andre Tjenestemænds Vedkommende, med mindre der er Tale om Tjenestemænd i egentlig Chefstillinger, Dommere, Læger, Tjenestemænd ved videnskabeligt Arbejde m. v.

II. Ugentlig Fridag.

1. Der tilkommer med den i Punkt 3 nævnte Begrænsning hver Tjenestemand 52 aarlige Fridage, hvoraf ingensinde mindre end 3 maa falde i en enkelt Maaned. Fridagene skal saa vidt muligt lægges paa Søn- og Helligdage. Fridagens Længde fastsættes i de enkelte Styrelsesgrene under Hensyn til disses særlige Forhold.

2. Maa en Fridag paa Grund af indtrufne uforudsete Omstændigheder ganske undtagesvis inddrages, erstattes den snarest med en anden Fridag. Fridage, der falder indenfor Sygeperioder, Ferie eller Orlov erstattes ikke.

Hvis det undtagelsesvis bliver umuligt at erstatte en mistet Fridag med en anden inden Udgangen af de følgende 2 Kalendermaaneder, ydes i Stedet et kontant Vederlag.

En Fridag anses for bortfalden, naar vedkommende Tjenestemand beordres til Tjeneste paa Fridagen. Undtagelsesvis kan der dog paa Dage, hvor Ekspeditionsstedet ellers er lukket, eller hvor det kun er aabent en ganske kort Tid og betjenes af kun en Tjenestemand, paalægges en Tjenestemand en ganske kortvarig Tjeneste efter Tur, uden at Fridagen betragtes som bortfalden. I saa Tilfælde ydes der Tjenestemanden et Vederlag, som fastsættes til Satsen for Overarbejde, opgjort efter Tjenestens Varighed forlænget med 50 pCt., og saaledes, at der mindst ydes Betaling for 1 Time. Hvis det undtagelsesvis er nødvendigt at kræve saadan Tjeneste 2 Gange paa en Fridag, forlænges Tiden for det 2det Tjenesteafsnit med 100 pCt., og der beregnes mindst 1 Time for hver af de 2 Tjenesteafsnit. Afstanden mellem de 2 Mødetider maa højst være 3 Timer. For Tje-

nestemænd, der falder udenfor Reglerne om Overarbejdspenge, vil saadan Godtgørlse kunne ydes efter Satserne for tilsvarende eller eventuelt nærmest lavere Klasse, for hvilken saadan Betaling er fastsat. Tjenesten bør fortrinsvis ordnes ad frivillig Vej.

3. Tjenestemænd, der er udkommanderede til Søs, indgaar ikke under foranstaaende Regler. Det samme gælder saadanne Tjenestemænd under I B 1 c, for hvem en Afløsning vilde medføre urimelige Vanskeligheder eller uforholdsmæssig Bekostning.

III. Overarbejde.

1. Overarbejde bør saa vidt muligt undgaas.

2. Som Overarbejde betragtes:

a. Tjeneste, der ved Tjenesteliste e. l. fast eller midlertidigt er paalagt en Tjenestemand udover den efter I A fastsatte Norm.

b. Tjeneste, der ved Tilkaldelse til Ekstra-tjeneste paalægges en Tjenestemand udover Normen.

c. Tjeneste, der fremkommer ved en Overskridelse af Normen, foranlediget ved tilfældig Forlængelse af den ordinære Tjeneste, for saa vidt Overskridelsen af denne udgør mere end $\frac{1}{2}$ Time pr. Dag.

Ventetid, foranlediget ved Forsinkelse, som ikke eller rent uvæsentlig paafører Tjenestemanden Merarbejde, medregnes kun med Halvdelen; dette gælder ogsaa, naar der bliver Spørgsmaal om, hvorvidt der er hengaaet den halve Time, som efter foranstaaende skal overskrides, forinden Tjenestetiden overhovedet betragtes som overskreden. Den her omhandlede Regel kan, hvis der forekommer flere Ventetider i et Døgn, kun anvendes paa to af disse.

3. De i Punkt 2 under b og c nævnte Tjenesteoverskridelser skal for den enkelte Dag afrundes opad til Mangefold af $\frac{1}{2}$ Time; Overskridelse af den under a nævnte Art afrundes maanedsvist opad til $\frac{1}{2}$ Time.

4. Overarbejde søges saa vidt muligt godtgjort med Fritid inden Udløbet af de to følgende Kalendermaaneder. Saadan Erstatning med Fritid skal ydes med passende Varsel og skal, saafremt Overarbejdet er af tilstrækkelig Omfang, fortrinsvis gives som hele Fridage.

5. Saafremt den i Punkt 4 nævnte Fritid ikke er givet inden Fristens Udløb, udbetales Overarbejdspenge. For tilfældigt Overarbejde (Punkt 2c) udbetales Overarbejdspenge dog ikke, naar Fritiden ikke kan skaffes ved lokal Afløsning, og Tjenesteoverskridelsen for Maanedens udgør mindre end 1 normeret Arbejdsdag.

6. Reglerne for Overarbejde gælder ikke følgende Tjenestemænd:

a. Tjenestemænd i de under I B 1 nævnte Stillinger.

b. Tjenestemænd, for hvem en Overskridelse af Tjenestetiden unddrager sig Kontrol.

c. Andre Tjenestemænd, hvis Tjeneste helt eller delvis bestaar i at tilrettelægge Arbejdet for andre eller i at kontrolere Arbejdets Udførelse, og som derigennem har Indflydelse paa

Arbejdstidens Længde og paa, at denne udnyttes paa rette Maade.

For de under b og c nævnte Tjenestemænd finder Reglerne om Overarbejde dog Anvendelse i de i Punkt 2 a og b nævnte Tilfælde.

Bemærkninger til Forslaget om de almindelige Tjenestetidsregler.

Kommissionen har behandlet Spørgsmaalet om Opstilling af generelle Regler og Tjenestetid, Fridag og Overarbejde samt særlige udfyldende Regler for Told- og Trafiketaterne, medens Reglernes Tilpasning for de øvrige Styrelsesgrene maa ske senere, eventuelt under Tilkaldelse af fornødne Repræsentanter for disse.

Med Hensyn til Tjenestetidsreglerne er Forholdet det, at de nugældende Regler er udarbejdet efter Statsministeriets Skrivelse af 15. Januar 1919 (optrykt som Bilag 1), hvilken Skrivelse med Hensyn til Graduering af Tjenestetiden henviser til Synspunkterne i den i 1918 afgivne Betænkning fra Statsbanernes Kommission til Regulering af Tjenestetid m. v.

Denne Kommissions Forslag til Graduering af Tjenestetiden var følgende:

a) 208 Timer ved saadan Stations-, Trafiksektions- og Skibstjeneste samt Brotjeneste ved Færgeanlægene, der er særlig anstrengende, d. v. s. som kræver Tjenestemandens Arbejde og Agtpaagivenhed i den langt overvejende Del af Tjenestetiden; ved Togtjeneste, naar denne ikke udelukkende forrettes paa Sekundærbaner.

b) 234 Timer ved saadan Stations-, Trafiksektions- og Skibstjeneste samt Brotjeneste ved Færgeanlægene, som uden at kunne kaldes særlig anstrengende dog kræver Tjenestemandens Arbejde og Agtpaagivenhed i den længste Del af Tjenestetiden; ved Togtjeneste, naar denne udelukkende forrettes paa Sekundærbaner; ved Ledbevogtning og Signalpasning i Nærheden af København samt paa større Stationer, hvor Toggang i Forbindelse med Stationsrangering medfører, at Tjenesten maa udføres uden Hvilepavser af Betydning (ved Depottjeneste).

c) 260 Timer ved saadan Stations-, Trafiksektions- og Skibstjeneste samt Brotjeneste ved Færgeanlægene, i hvilken der forekommer Vagtpavser af længere Varighed, uden at Tjenesten dog kan betegnes som Vagttjeneste (se e).

d) 286 Timer ved Ledbevogtning og Signalpasning, naar der ikke er et samlet Ophold i Døgnet's Toggang paa mindst 2 Timer.

e) 312 Timer ved Ledbevogtning og Signalpasning, som ikke falder ind under b eller d, ved Brotjeneste ved faste Broer samt ved al Vagttjeneste, hvorved forstaas saadan Tjeneste, i hvilken Tjenestemanden med længere Mellemrum kun har egentligt Arbejde i højst $\frac{1}{4}$ af Tjenestetiden.

For Bane- og Telegraformænd samt det fast ansatte daglønnede Personale (Bane- og Telegrafhaandværkere og -Arbejdere) foresloges følgende Tjenestetider:

I Maanederne November til Januar 7 Timer

daglig, i Februar 8 Timer, i Marts og Oktober $9\frac{1}{2}$ Time og i Halvaaret 1. April—30. September 10 Timer.

Under de paa Grundlag af Statsministeriets Skrivelse førte Forhandlinger mellem Statsbanernes Administration og Personalets Organisationer ændredes Reglerne, saaledes at Grundlaget for Gradueringen blev følgende:

a) 208 Timer ved al Togtjeneste samt ved saadan Stations-, Trafiksektions- og Skibstjeneste samt Brotjeneste, som kræver Tjenestemandens Arbejde og Agtpaagivenhed i den langt overvejende Del af Tjenestetiden; endvidere ved Ledbevogtning og Signalpasning i Nærheden af København samt paa større Stationer, hvor Toggang i Forbindelse med Stationsrangering medfører, at Tjenesten maa udføres uden Hvilepavser af Betydning, samt ved Depottjeneste (herunder Vognpassertjeneste).

b) 234 Timer ved saadan Stations-, Trafiksektions- og Skiltstjeneste samt Brotjeneste, der ikke falder ind under a. eller c.

c) 260 Timer ved Ledbevogtning og Signalpasning, som ikke falder ind under a, samt ved al Vagttjeneste, hvorved forstaas saadan Tjeneste, i hvilken Tjenestemanden med længere Mellemrum kun har egentlig Arbejde i højst $\frac{1}{4}$ af Tjenestetiden.

Disse Reglers Indhold belystes ved følgende Udtalelse om de enkelte Tjenestearter:

For Stationspersonalets Vedkommende vil den længste Tjenestetid være 8 Timer for Sikkerhedstjeneste (herunder Signalthustjeneste) paa Strækninger, hvor Toggangen er intensiv, for Rangertjeneste, der foregaar uden væsentlig Ophold, for Nattjeneste (d. v. s. Tjeneste, som i det væsentlige falder inden for de Timer, for hvilke der ydes Natpenge) paa Stationer og Holdepladser, for udelukkende Pakhustjeneste, for Kontortjeneste uden væsentlige Hvilepavser, naar denne omfatter selvstændig Ekspedition, for egentlig Telegrafstjeneste osv.

For Bane- og Telegrafafformænd samt det fast ansatte daglønnede Personale (Bane- og Telegrafhaandværkere og -Arbejdere) fastsattes følgende Tjenestetider:

I Maanederne April—September gennemsnitlig $8\frac{1}{2}$ Time pr. Arbejdsdag. I Maanederne Oktober—Marts gennemsnitlig 8 Timer pr. Arbejdsdag.

Dog bestemtes det, at for saa vidt der for Statsbanernes ved Kolonnerne beskæftigede Ekstraarbejdere overalt eller paa enkelte Pladser fastsattes en kortere Arbejdstid end gennemsnitlig $8\frac{1}{2}$ Time i Maanederne April—September og gennemsnitlig 8 Timer i Oktober—Marts, skulde Arbejdstiden for det nævnte faste Personale paa de tilsvarende Arbejdspladser nedsættes til den for Ekstraarbejdere bestemte Arbejdstid.

I Henhold hertil er Arbejdstiden for Banevedligeholdelsestjenesten m. v. nedsat til gennemsnitlig 8 Timer daglig i Maaneder April—September.

De mellemstore og mindre Etater har søgt at tilpasse de for Statsbanerne gennemførte

Regler efter disse Etaters særlige Forhold. Dette har dog været forbundet med betydelige Vanskeligheder, der formentlig særlig skyldes, at Statsbanernes Regler naturligvis nok er afpassede efter Statsbanernes særlige Forhold, der ikke altid direkte kan overføres paa andre Institutioner. Der er endelig forekommet en Del Tilfælde, hvor der gennemførtes 8 Timers Arbejdsdag uden Graduering; men mod dette blev der efterhaanden som Reglerne om Overarbejdspenge i Overensstemmelse med Tjenestemandens Lovens Regler forelagdes Lønningsraadet, rettet Indvendinger af Raadet, og navnlig blev der i en Skrivelse af 28. Januar 1920 fra Raadet til Undervisningsministeriet, hvilken ved Statsministeriets Foranstaltning blev meddelt samtlige Ministerier, udtalt bl. a. følgende:

- a t Overarbejdspenge ikke kan ydes som fast Honorar,
- a t en effektiv Regulering af Arbejdstiden maa foretrækkes for Overarbejdspenge,
- a t Forudsætningerne for Overarbejdspenge er, at Overarbejdet kan kontrolleres,
- a t Overarbejdet, hvor der er Tale om Sæsonarbejde med længere Ferier, maa opgøres aarsvis,
- a t der maa regnes med en Arbejdsnorm paa 8, 9 eller 10 Timer.

I December 1920 blev der, iøvrigt uden Medvirkning af Lønningsraadet, indført nye Tjenestetidsregler for Statsbanernes Lokomotivpersonale, hvilke Regler indeholder forskellige principielle Afvigelser fra de for det øvrige Personale fastsatte. Det skal saaledes nævnes, at der for disse Tjenestemænd med Adgang til Overarbejdspenge er fastsat Normer paa under 208 Timer, nemlig for visse Rangertjenester 195 Timer og for Tjeneste, af hvilken over 10 pCt. foregaar om Natten, Normer ned til 193 Timer ved Rangertjeneste med tomandsbetjente Maskiner, 185 Timer ved Togtjeneste og 175 Timer ved Rangertjeneste med eenmandsbetjente Maskiner; ligeledes indeholder Reglerne særlige Bestemmelser om hel eller delvis Medregning af tjenestefrit Ophold paa under 2 Timer (tidligere $3\frac{1}{2}$ Time) udenfor Hjemstedet og af Raadighedstjeneste i Hjemmet.

Der er principiel Enighed i Kommissionen om, at der i Statstjenesten, hvor Arbejdet er meget forskelligt, bør finde en Graduering af Tjenestetiden Sted, saaledes at denne faar forskellig Længde efter Arbejdets Mængde og Beskaffenhed.

Om det nærmere Grundlag for en Graduering er der af Udvalget angaaende Besparelser i Postvæsenets Drift i Betænkningen af 5. Januar 1921 fremsat et Forslag, der opstiller en Firedeling i Stedet for den nuværende Treddeling og som Grundlag for Snderingen mellem de 4 Grupper anvendte bestemte Brøker, angivende Forholdet melle mTjenestens Varighed og Varigheden af det i Tjenesten indeholdte effektive Arbejde, hvorhos der som yderligere

Kriterium for Normen 8 Timer daglig indføres Begrebet »trættende« med en nærmere Forklaring.

Omend Kommissionen har ønsket at komme til saa faste Kriterier som muligt med Hensyn til Tjenesternes Sondring i Grupper, har man dog efter stedfunden Drøftelse ikke fundet det muligt som foreslaaet af Postspareudvalget at anvende Brøker for Sondringen, idet man maa finde det vanskeligt at vurdere det i Tjenestetidens forefaldende Arbejde til en bestemt Brøk.

Derhos er der Enighed om, at Begrebet »trættende«, som det er opstillet af Postspareudvalget, i for høj Grad fjerner sig fra de objektive Kendemærker, som man maa ønske lagt til Grund for Sondringen.

Kommissionen er derfor vendt tilbage til de i Statsbanerne paa Grundlag af Betænkningen af 1918 gældende Bestemmelser som Udgangspunkt for Opstilling af generelle Regler.

Herefter har man udarbejdet det i Bilag 2 anførte Forslag til generelle Regler, i hvilket er optaget en Bestemmelse om, at disse skal nærmere udformes og tilpasses for de enkelte Styrelsesgrene; dette har for Told- og Trafiketaternes Vedkommende givet sig Udslag i de i Bilag 3 optagne Regler for disse enkelte Styrelsesgrene om Fridagens Længde, Nattehvil, Overarbejde m. v. Desuden er der i sidstnævnte Bilag nærmere angivet, hvorledes Kommissionen i Hovedtrækkene tænker sig Tjenestetidsnormerne anvendt i forannævnte Etater. I de generelle Regler er optaget en udtrykkelig Bestemmelse om, at de ikke gælder for Statens Lærerpersonale, idet Arbejdsforholdene her er af en særlig Art.

Til de nævnte Forslag er der dog af nogle af Kommissionens Medlemmer stillet Ændringsforslag.

Til de enkelte Regler i Bilag 2 bemærkes følgende:

Til 1. Tjenestetid.

Man har under A. i Punkt 1 foreslaaet bevaret 3 Normer som hidtil i Stedet for de af Postspareudvalget foreslaaede 4, jfr. dog Mindretalsindstilling Nr. 1; derimod har man foreslaaet at ændre det hidtidige Princip, hvorefter de 2 Ydernormer defineres, idet man har fundet det bedre at definere Normerne 208 og 234 Timer og lade de øvrige Tjenester gaa ind under Normen 260 Timer.

For Sondringen mellem Normerne 208 og 234 Timer er det væsentligste Kendenærke ligesom nu, om der kræves egentligt Arbejde samt Agtpaagivenhed i den langt overvejende Del af Tjenestetiden; Ordet »egentlig« er her indskudt foran »Arbejde« for at understrege, at Arbejde og Tjeneste ikke er sammenfaldende Begreber.

Man har ved at benytte Ordene »maa kræve« i Stedet for »kræver« fremhævet, at det afgørende ikke bliver, om paagældende Tjenestemand faktisk lader det foreliggende Arbejde spænde over den langt overvejende Del af Ti-

den, men derimod om dette efter Vurdering af Arbejdets Mængde er nødvendigt. Det er nemlig fra forskellige Administrationsrepræsentanter fremført, at det særlig paa mindre Steder i mange Tilfælde kan være vanskeligt at paavise Arbejdspavser, skønt disse maatte forekomme, hvis Arbejdet foregik paa samme Maade som paa de større Steder. Der er ogsaa fremført Tilfælde, i hvilke Tjenestemænd, der i lang Tid har haft Tjeneste under mindre Forhold og vænnet sig til Arbejdsforholdene der, ved Forflyttelse til større Forhold har haft Vanskelighed ved at tilpasse sig efter de nye Arbejdskrav paa et saadant Sted.

Hvad angaar Sondringen mellem Normerne 234 og 260 Timer er der foruden den ovenfor omtalte mere formelle Ændring, at den positive Definition er overført til den førstnævnte Norm, foretaget en Forandring af Kendemærket. Dette var i Betænkningen af 1918 opstillet saaledes, at der til Normen 260 Timer henførtes Tjenester, i hvilke der forekom Vagtpavser af længere Varighed, uden at Tjenesten dog kan betegnes som Vagttjeneste. I de hidtil gældende Regler var denne Norm derimod indskrænket til Vagttjeneste, og endda med en meget stærk Begrænsning, idet der kun maatte forekomme egentligt Arbejde i højst $\frac{1}{4}$ af Tjenestetiden (altsaa $2\frac{1}{2}$ Time daglig).

Kommissionen foreslaar her en Mellemvej, idet man sætter Grænsen nedad for Normen 234 Timer til Tjeneste, der maa kræve egentligt Arbejde og Agtpaagivenhed i den længste Del af Tjenestetiden, hvorved altsaa Tjenester, hvor kun Halvdelen af Tiden (9 Timer) eller derunder opfyldes af Arbejde, henføres til Normen 260 Timer.

Kommissionen har fundet det rigtigt udtrykkeligt at fremhæve i Reglerne, at de fastsatte Normer, der i Overensstemmelse med Tjenestemandslovens § 1291 er betegnede som »højeste Tjenestetid«, tillige skal anses som den normale Tjenestetid for paagældende Personale. Denne Regel bevirker, at nugældende Særregler om Fastsættelse af en kortere Normaltjeneste for visse Grupper af Tjenestemænd, der iøvrigt hører under Tjenestetidsreglerne, vil bortfalde, hvis de ikke optages i Bestemmelserne for de enkelte Styrelsesgrene, og at en saadan Undtagelsesstilling fremtidig kun kan gives ved Ændring i Tjenestetidsreglementet, der maa behandles i Overensstemmelse med Tjenestemandslovens § 48, Stk. 5 jfr. Lov af 10. September 1920 om Lønningsraadet. Derimod vil Styrelsen naturligvis ikke være afskaaret fra efter Skøn over den enkelte Tjenestestillings Arbejdsforhold at tillade en lavere normal Arbejdstid for den paagældende Tjenestemand.

Der er dernæst i Kommissionen Enighed om, at der for Lokomotivtjeneste paa enmandsbetjente Rangermaskiner bør opretholdes en Særstilling, men ogsaa her har man delt sig i Mindretal. Derimod mener Flertallet ikke, at der for andre Lokomotivtjenester bør opretholdes nogen Særstilling, lige saa lidt som en saa-

dan bør indføres for en Del af Rangerpersonalet, for saa vidt angaar dette Nattjeneste.

Under Punkt 2 gives Regler for Opgørelse af, hvilken Tjeneste der paa Grundlag af den almindelige Norm kan kræves præsteret i den enkelte Maaned. Disse Regler svarer i Hovedsagen til de nu gældende, dog at den hidtidige Regel om, at der ved Opgørelsen af Tjenesten kun regnes med 48 Fridage aarlig, medens der er tilstaaet Tjenestemændene 52 Fridage, er forladt.

I Punkt 3 er optaget en Regel om Tjenestens Beregning over længere Periode end 1 Maaned, hvilket særlig vil faa Betydning ved Virksomheder, der kun er i Gang en vis Del af Aaret med længere Mellemrum (Frier), f. Eks. Undervisningsanstalter.

I Punkt 4 er udtalt en i og for sig selvfulgelig Regel om Vurderingen af Tjenesten i Henseende til, hvor meget egentligt Arbejde den indeholder.

Man har forsøgt at finde en Definition af Udtrykket »egentligt Arbejde«, men har maattet opgive Tanken, da Arbejdet og dets Resultat er saa vidt forskellige.

Punkt 5 svarer til den nugældende Regel, dog at man i Stedet for »Tjenestestedet« har anført »Arbejdsstedet (det beordrede Mødested)«. Betegnelserne Tjenestested og Arbejdssted vil vel i Almindelighed falde sammen, men der kan dog, særlig for Personale, der arbejder paa Bane- eller Telegraflinier, fremkomme en Afvigelse, og Kommissionen mener da, at Arbejdsstedet maa være det afgørende, hvorved forstaas, at Tjenesten regnes fra det Tidspunkt, da Tjenestemanden overtager Tjeneste paa det beordrede Mødested. I denne Henseende maa det dog bemærkes, at for saa vidt der er Tale om et af Tjenestemændene valgt Samlingssted, hvorfra de kan blive befordrede, f. Eks. paa Trolje, til Arbejdspladsen, kan saadant Samlingssted ikke opfattes som beordret Mødested. For saa vidt Tjenestemanden derimod for at komme til Arbejdsstedet maa foretage en egentlig Rejse, kommer Reglen i Punkt 7 om Medregning af Rejsetid med Halvdelen til Anvendelse.

I Punkt 6 er givet Adgang til at anslaa et Gennemsnit for en vis mindre Del af en Tjeneste, der iøvrigt henføres til Normerne. Saadan Regel vil blandt andet kunne faa Betydning for Lokomotiv- og Togpersonale, jfr. for det førstnævnte Personale de specielle Regler for Statsbanerne.

Punkt 7 vedrører Tjeneste, der bestaar i Rejse som Passager. Saadan Rejse har hidtil ikke været omtalt i de almindelige Regler, og Praksis med Hensyn til Beregningen har været forskellig. Det foreslaas fremtidig at medregne Rejsetid til og fra Arbejdsstedet med Halvdelen af Tiden, dog at Rejse til og fra et Sted, hvortil paagældende er udstationeret til Tjeneste over 7 Dage, ikke medregnes.

Det foreslaas, at tjenestestefrit Ophold udenfor Hjemstedet paa under 1 Time medregnes som Tjeneste, medens der hidtil, naar bort-

ses fra Lokomotivpersonalet, hvor indtil 2 Timer blev medregnet, kun har været Tale om Medregning af Tid under 1/2 Time.

Punkt 8 vedrører Raadighedstjeneste. Om dette Spørgsmaal udtalte Betænkningen af 1918 Statsbanernes Tjenestetidskommission følgende:

»Naar det forlanges, at en Tjenestemand før eller efter Udførelse af sin daglige Gerning skal holde sig i Beredskab i Hjemmet eller paa et af Tjenestemanden selv nærmere opgivet Sted i Hjemmets Nærhed, saa at han om fornødent let kan tilkaldes til yderligere Tjeneste, siges den paagældende at være til Disposition i sin Fritid. Der kunde være Spørgsmaal om, og dette har ogsaa af forskellige Tjenestemænd været henstillet til Kommissionen, at betragte en saadan Indskrænkning i Tjenestemandens Ret til at raade over sin Fritid som en Art Tjenstgøring, saaledes at han i den Anledning fik sin normale daglige Tjenestetid forkortet. Kommissionen anser dog ikke dette for rigtigt, bl. a. fordi Jernbanestjensenen efter sin Natur altid vil kræve, at Størsteparten af de ansatte maa kunne tilsiges til Tjeneste udenfor den egentlige Tjenestetid, og fordi Ulemperne ved den omtalte Ordning er højst forskellige for de forskellige Tjenestemænd. Derimod kunde man finde det rimeligt, at der i de Tilfælde, hvor det ommeldte Forhold maatte anses for en særlig Byrde, blev tillagt de vedkommende et Vederlag herfor.«

Lønningskommissionen af 1917 udtalte i sine Bemærkninger til § 1243 i det udarbejdede Lovforslag (Side 334) følgende:

»Det har været drøftet at give en Hjemmel i Loven for at yde Vederlag for saakaldt Dispositionstjeneste (beordret Tjenesteberedskab i Fritiden i eller udenfor Hjemmet). Et saadant Vederlag ydes for Tiden til en Del af de ved Statsbanernes Baneafdeling ansatte Tjenestemænd efter nærmere, administrativt fastsatte Regler, og det er oplyst, og ogsaa nogle enkelte andre Tjenestemænd i udstrakt Grad er paalagt Forpligtelser af nævnte Art.

Uden dermed at have taget Stilling for eller imod et saadant Vederlag, formener Kommissionen, at dette Spørgsmaal bedst løses ved særlig Lovhjemmel.«

For Lokomotivpersonalet og Togpersonalet har saadan Tjeneste paa Tjenestestedet været medregnet fuldt som Tjeneste, og der er alt-saa eventuelt ydet Overarbejdspenge herfor; Raadighedstjeneste i Hjemmet er for Lokomotivpersonalets Vedkommende medregnet med Halvdelen. I andre Tilfælde finder Medregning af saadan Tid, saavidt Kommissionen bekendt, ikke Sted, og Spørgsmaalet har formodentlig ingen større Betydning for andre end Statsbanernes Personale.

Kommissionen mener, at Raadighedstjeneste, der bevirker, at Tjenestemanden maa opholde sig paa selve Tjenestestedet, bør medregnes med 2/3, for saa vidt angaar Tjenestemænd, der er henført til Normen 208 eller 234 Timer, medens saadan Tjeneste medregnes fuldt, hvor der er

Tale om Normen 260 Timer. Man er herved gaaet ud fra, at saadan Tjeneste, der ikke indeholder egentligt Arbejde, i adskillige Tilfælde maatte føre Tjenesten ind under denne højere Norm, hvis den medregnedes fuldt efter Reglerne i Punkt 1. Selvfølgelig maa den Tid, i hvilken den til Raadighed værende Tjenestemand indgaar i en Tjeneste, medregnes fuldt.

Raadighedstjeneste i Hjemmet bør for alle

Punkt 9 vedrører Delig af Tjenester, idet Tjenestemænd alene medregnes med $\frac{1}{3}$.

der foreskrives, at Deling kun bør finde Sted, hvor det er nødvendigt, og at den almindelige Grænse herfor da som hidtil maa være en Tre-deling.

Det skal dog i denne Forbindelse anføres, at det vil være rigtigt, at den Spisepause, som i en samlet Tjeneste maa indrømmes Tjenestemændene, om muligt gives en saadan Varighed, at den ikke medregnes i Tjenestetiden.

Med Hensyn til Grænsen for en Tjenestes Deling har man i Overensstemmelse med det i Postpareudvalget udtalte ment, at det vilde være urimeligt, hvis man ubetinget skulde være afskaaret fra noget Steds at foretage en Fire-deling, saaledes at man paa visse mindre Arbejdspladser, f. Eks. for Postpersonale, der kører paa Statsbanernes Sidebaner og dermed ligestillede Privatbaner, maatte ansætte mere Personale end ellers nødvendigt; dette kunde f. Eks. ofte blive Tilfældet, hvis Banen daglig kører 2 Gange frem og tilbage med samme Togstamme. Ligeledes har man ment, at der ikke paa Steder af mindre Betydning, hvor Personalet har Bopæl i Nærheden af Tjenestestedet, kan være udelukket til Undgaaelse af Personaleforøgelse eller Afløsning at dele Tjenesten i 4 Dele enkelte Dage.

I Punkt 10 fremsættes en almindelig Udtalelse om Begrænsning af den normale Tjeneste paa en enkelt Dag. Saadan Regel giver en Beskyttelse for Tjenestemændene mod Overanstrengelse, men betyder samtidig for Staten en Beskyttelse mod Ønsker fra Tjenestemændene om særlig lang Tjeneste enkelte Dage mod hel eller delvis Frihed andre Dage, idet der i saadanne Tilfælde er Fare for mindre god Arbejdspræstation. Den nærmere Behandling af dette Punkt har imidlertid maattet henlægges til de specielle Bestemmelser for de enkelte Styrelsesgrene, idet Forholdenes Forskelighed hindrer Fastsættelse af en almindelig Bestemmelse. Selv indenfor samme Etat kan det være nødvendigt at have forskellige Regler for de enkelte Grupper af Tjenester, saaledes som det er Tilfældet i de nu i Statsbanerne gældende Regler.

Naar man ikke i de generelle Regler har foreslaaet en Bestemmelse om en mindste samlet Hviletid i Døgnet, skyldes dette, at en saadan Regel bør afpasses efter den enkelte Etats særlige Forhold.

Punkt 11 svarer til nugældende Regel. Det er en Forudsætning, at hvor Personalet har anmeldt en stedlig Tillidsmand, gives der denne Adgang til at gøre sig bekendt med de udarbej-

dede Forslag, saa at han kan udtale sig paa Personalets Vegne.

Under B nævnes de Tjenestemand, der ikke kan bringes ind under Reglerne, idet det fastslaas, at der for dem ikke vil kunne fastsættes en højere Tjenestetid. De paagældende Tjenestemand er følgende (Punkt 1):

Overordnede Tjenestemand og dermed i lønningsmæssig Henseende ligestillede.

Tjenestemand i Administrationskontorer.

Tjenestemand, hvis normale Tjeneste undrager sig Kontrol, f. Eks. Arrestforvarere, visse Portnere, Kystposter ved Toldvæsenet, Tjenestemand ved Toldvæsenets Söpatrouille, Befalingsmænd i Hær og Flaade.

Der er i denne Bestemmelse ingen væsentlig Afvigelse fra, hvad der nu er gældende. Det maa dog bemærkes, at Tjenestetidsbestemmelserne nu omfatter visse Stationsforstandere, Postmestere, Kontrolører m. fl., som efter Kommissionens Mening fremtidig bør holdes udenfor de særlige Tjenestetidsregler og dermed udenfor Reglerne om Overarbejde.

For de i Punkt 1 nævnte Tjenestemand bør det dog som anført i Punkt 2 ved Normeringen af Personalets Antal tilstræbes, at Kravet til deres Arbejde kommer til nogenlunde at ligge paa det for de øvrige Tjenestemand gældende Niveau, naturligvis bortset fra egentlige Chefstillinger eller Stillinger som Dommere, Læger samt Tjenestemand med videnskabeligt Arbejde o. l.

Til II. Ugentlig Fridag.

I Overensstemmelse med, hvad der nu de fleste Steder er gældende, foreslaas der ydet Tjenestemændene 52 Fridage aarlig, og man foreslaar, at disse skal fordeles nogenlunde jævnt, idet ingensinde mindre end 3 maa falde i en enkelt Maaned. Fridagene skal saavidt muligt lægges paa Son- og Helligdage.

Det har været drøftet, om det var muligt at fastsætte en almindelig Regel for Fridagene Længde, men man er kommen til det Resultat, at dette Spørgsmål bør afgøres ved de specielle Bestemmelser for de enkelte Styrelsesgrene.

Punkt 2 om Fridagens Bortfald og Erstatning med senere Fridag eller kontant Vederlag svarer i Hovedsagen til de nugældende Regler, dog at Fristen for Erstatning med anden Fridag er forlænget fra 1 til 2 Maaneder.

Derhos er den nu i Statsbanerne gældende Regel, hvorefter Fridagen ikke anses for bortfalden, naar Personalet skal møde efter Tur til Gennemsyn af Post o. l., og den i Postvæsenet efter Indførelsen af Søndagslukningen fastsatte Bestemmelse om en kort Søndagstjeneste mod et Vederlag, der ikke ansættes efter Reglerne for mistede Fridage, foreslaaet udtrykt i en generel Form. Samtidig fikses Vederlaget for saadan Tjeneste til de almindelige Overarbejds-pengesatser, dog at Beregning finder Sted efter den i Bilag 2 nærmere omtalte procentvise Forlængelse af Tjenestetiden, og at der ydes Betaling for mindst 1 fuld Time for hvert Tjeneste-

afsnit; mere end 2 Tjenesteafsnit kan ikke paa denne Maade paalægges, og der maa højst være 3 Timer mellem Mødetiderne. Endelig fremhæves i Overensstemmelse med det i Postspareudvalgets Betænkning anførte, at saadan Tjeneste fortrinsvis bør ordnes ad frivillig Vej.

Selvfølgelig kan der ogsaa for anden Tjeneste paa en Fridag være Spørgsmaal om en frivillig Ordning; men da der ikke her kan være Tale om nogen Pligt for Tjenestemanden, medmindre den almindelige Betaling for tabt Fridag ydes, finder man det overflødigt at have en særlig Regel herom, idet Forholdet omfattes af Reglen om, at Fridagen alene anses for tabt, naar Tjenestemanden beordres til Tjeneste.

Tjenestemænd, der er udkommanderede til Søs, udfører deres Tjeneste under saadanne Forhold, at den almindelige Fridagsregel ikke kan anvendes paa dem. Hvorvidt der bør blive Tale om efter Hjemkomsten at yde en vis Frihed som Erstatning, maa behandles under de særlige Regler for de enkelte Styrelsesgrene.

Tjenestemænd, hvis normale Tjeneste undrager sig Kontrol, og for hvem en Afløsning medfører urimelige Vanskeligheder (f. Eks. Afløsning af en Arrestforvarer ved en udenfor Fængslet boende eller Pasning af en Port, der normalt sker fra Portnerens Privatlejlighed) eller uforholdsmæssig Bekostning (f. Eks. til Udsendelse af Afløser for Toldvæsenets Kystposter) bør ej heller have Krav paa Afløsning eller Erstatning for mistede Fridage. Der er her Tale om Tjenester, hvis Arbejde som Regel er af forholdsvis ringe Intensitet, og Forholdene ligger i det hele saaledes, at Tjenesterne er af en saadan særlig Natur, at man i Almindelighed maa kunne kræve udført alt under Tjenesten forefaldende Arbejde. Anerkendelse af ubetinget Ret til Fridag for disse Tjenestemænd vilde antagelig i mange Tilfælde medføre, at der blev ydet Pengeerstatning for alle eller dog for Flertallet af Fridage, men en saadan Lønforhøjelse for dette Personale maa man finde urimelig og uberettiget.

Til III. Overarbejde.

Med Hensyn til Overarbejde er det af Postspareudvalget foreslaaet, at den almindelige Ydelse af Overarbejdspenge skulde bortfalde, for saa vidt angaar tilfældigt Overarbejde, og der henvises i saa Henseende blandt andet til Statsministeriets Skrivelse af 15. Januar 1919 (Bilag 1), hvorefter Overarbejdspengene kun indføres midlertidigt, indtil det fornødne Personale til Gennemførelse af de nye Tjenestetidsregler kan være antaget og uddannet, saaledes at Overarbejde i det væsentlige kan falde bort.

Heroverfor er der særlig af Personalets Repræsentanter henvist til, at den ovennævnte Betænkning af 1918 fra Statsbanernes Tjenestetidskommission foreslaar Indførelse af Overarbejdspenge som blivende Foranstaltning, og det er anført, at disse for Personalet byder en nødvendig Garanti for Overholdelse af Tjenestetidsreglerne.

Da det tillige er anført af Personalets Repræsentanter, at Tjenestemændenes Organisationer ikke er interesserede i Overarbejdspenges Ydelse i og for sig, men alene i, at Tjenestetiden overholdes, har man søgt at finde en Ordning, der byder den nødvendige Garanti for Personalet samtidig med, at de Misbrug, som det fra alle Sider indrømmes har fundet Sted hist og her i den forløbne Tid, udelukkes for Fremtiden.

Dette opnaas først og fremmest ved at udelukke fra Reglerne foruden de ovenfor nævnte overordnede Tjenestemænd m. fl., for hvem der ikke gælder nogen højeste Tjenestetid, tillige — for saa vidt angaar det tilfældige Overarbejde — Tjenestemænd, for hvem en Overskridelse af Tjenestetiden unddrager sig Kontrol (jfr. den nugældende Regel i Tjenestemandsslovens § 1281), samt de Tjenestemænd, hvis Tjeneste helt eller delvis bestaar i at tilrettelægge Arbejdet for andre eller i at kontrollere Arbejdets Udførelse. De sidstnævnte Tjenestemænd vil i Almindelighed have Indflydelse paa Arbejdstidens Længde og paa dens rette Udnyttelse, og de bør derfor være personlig uinteresserede i, at der fremkommer en længere Tjeneste.

Det bemærkes særligt, at der meget vel kan forekomme Tilfælde, hvor en Tjenestes normale Omfang kan kontrolleres, men hvor dette er udelukket med Hensyn til Overskridelser af Tjenesten; f. Eks. gælder dette de omdelende Postbude, der som hidtil kun bør kunne faa Overarbejdspenge i ganske bestemte Tilfælde, hvor en Kontrol er mulig.

Dernæst foreslaas Overarbejde principalt vederlagt med Fritid, og først naar denne ikke kan gives indenfor en vis Frist, skal Erstatning i Penge kunne ydes.

Herved er Faren for en eventuel Tilbøjelighed hos Tjenestemændene til at lade Arbejdtempoet være paavirket af Udsigten til at skaffe sig en Ekstraandtægt bortskaffet, og man mener, at Fristelsen til en tilsvarende Paavirkning for at opnaa senere Fritid er af langt ringere Betydning.

Kommissionens Flertal mener derhos, at Betaling for tilfældigt Overarbejde ikke skal gives, naar Fritiden ikke kan skaffes ved lokal Afløsning, og Tjenesteoverskridelsen for Månedens udgør mindre end 1 normeret Arbejdsdag. Man er herved gaaet ud fra den Betragtning, at selv korte Overskridelser meget vel maa kunne erstattes med Fritid, hvor denne kan gives ved det paa samme Opholdssted normerede Personale eller ved Antagelse af løs Medhjælp, medens det vilde være uforholdsmæssig kostbart at tilkalde Personale fra andre Steder til en delvis Dagtjeneste. Det paagældende Personale vilde uden en Regel som den foreslaaede i Praksis altid for en saadan kort Overskridelse kunne regne med Overarbejdspenge som det primære; det vilde imidlertid være i Strid med det foran fremhævede Hovedsynspunkt, at Overarbejde principalt skal vederlægges med Fritid. Iøvrigt er der ved Reglen under I A Punkt 2 om Ændring i Beregnin-

gen af den 5. Fridag i en Maaned opnaaet en Fordel for Tjenestemændene, der for 4 af Aarets Maaneder vil modsvare den her foreslaaede Regel.

Som en Anke mod Overarbejdspengene er af Postspareudvalget anført, at der i mange Tilfælde maa betales Overarbejdspenge, hvor der ikke præsteres noget som helst Merarbejde, f. Eks. ved Togforsinkelser, hvor maaske en hel Landsdels Postbude og Landpostbude kan komme til at oppebære Overarbejdspenge for Ventetiden. Kommissionen mener ikke, at en saadan Betaling helt bør udelukkes, men foreslaar den begrænset ved en Regel om, at saadan Ventetid kun medregnes med Halvdelen, hvorefter der, saafremt ingen anden Tjenesteoverskridelse finder Sted paa vedkommende Dag, ikke bliver Spørgsmaal om Notering af Forsinkelser indtil 1 Time. Reglen er dog begrænset saaledes, at den kun kan anvendes paa indtil 2 Ventetider i et Døgn. Det bemærkes udtrykkeligt, at disse Ventetider sammenlægges for Døgnet, hvorefter Halvering og eventuelt Sammenlægning med andre Tjenesteoverskridelser finder Sted.

Denne Regel vil have Betydning ogsaa for Toldvæsenet og tildels ogsaa for Statsbanerne. Det vil ganske vist ikke kunne hævdes, at Forsinkelsen ikke paafører det kørende Personale Merarbejde, men hvor en Stationstjeneste afsluttes med Togets Ankomst, vil den Ventetid, der fremkommer ved en Forsinkelse, falde ind under nævnte Regel, selv om der i Tiden f. Eks. maa sælges enkelte Billetter til forsinkede Rejsende. Dette vil faa Betydning ikke alene ved Tjenestens Afslutning om Aftenen, men ogsaa ved Tjenesteafslutning i Dagens Løb, hvor Tjenesten ikke umiddelbart overtages af andet Personale, saaledes at Forsinkelsen bliver uden Indflydelse paa Tjenestens Varighed.

Endelig har man foreslaaet, at Overskridelserne, som nu afrundes til fulde Timer, fremtidig kun afrundes til $\frac{1}{2}$ Time. Det bemærkes her udtrykkeligt, at der, hvor Overskridelsen er over $\frac{1}{2}$ Time, ikke bliver Spørgsmaal om Fradrag af den første $\frac{1}{2}$ Time, men at den fulde Overskridelse medregnes afrundet opad.

Forslag til Særregler for Statsbanerne angaaende Tjenestetid og ugentlig Fridag samt Overarbejde.

(Normernes Udfyldning).

Det maa afgøres efter Tjenestens Beskaffenhed og Arbejdets Mængde, til hvilken Norm de forskellige Tjenester maa henføres.

Den almindelige Regel vil dog være:

at Lokomotivtjeneste, Banevedligeholdelsestjeneste, intensiv Ekspeditions-, Sikkerheds-, Pakhus- og Togtjeneste samt Rangertjeneste, saaledes som den foregaar paa store Rangerstationer, maa henføres til Norm a (208 Timer maanedlig Tjeneste), og

at Ledbevognings- og Signaltjeneste, Brotjeneste ved mindre trafikerede Overfarter,

forskellig Kontrol-tjeneste samt Tjeneste paa smaa Ekspeditionssteder vil falde ind under Norm c (260 Timer maanedlig Tjeneste).

(Tidsakkord).

For Togpersonale regnes Tjenesten almindeligvis sluttet $\frac{1}{4}$ Time efter, at det Tog, med hvis Betjening Tjenesten ophører, er indkommen til Togpersonalets Skiftestation eller Togets Bestemmelsesstation. Dog kan den virkelige Tjenestetid, naar Tog betjenes med korte Mellemrum mellem Togankomst og Togafgang, ikke derved kunstig forlænges.

For Lokomotivpersonalet fastsættes af Styrelsen Tid for Forberedelses- og Afslutningstjeneste efter de enkelte Maskintyper.

Iøvrigt træffes Afgørelse i de enkelte Tilfælde.

(Maksimumstjeneste paa den enkelte Dag).

Maksimumstjenesten paa den enkelte Dag maa for det kørende Personale ikke uden tvungende Nødvendighed overskride 12 Timer og for alt andet Togpersonale 15 Timer. Tjeneste i eller ved Fremførelse af Tog maa ingen Sinde vare over 10 Timer uden passende Afhyrdelse.

Ved Opstilling af Tjenestefordelings- eller Turlister skal det paases, at enhver Tjenestemand faar mindst 9 samlede Hviletimer indenfor Døgnet, og disse Hviletimer skal saa vidt muligt kunne tilbringes i Hjemmet. Hviletimerne kan dog nedsættes til 8, naar Forholdene gør det ønskeligt, og det i Betragtning kommende Personale er enig deri. Udenfor Hjemmet kan Hviletiden for kørende og sejlede Personale efter Omstændighederne indskrænkes til 6 Timer i Døgnet. Det sejlede Personale betragtes i denne Henseende som værende udenfor Hjemstedet, naar det er om Bord.

(Fridagens Længde).

Ved Fridagen forstaaes i Almindelighed et Tidsrum paa mindst 36 Timer. Naar en Tjeneste Dagen før Fridagen sluttes senest Kl. 9, 10 eller 11 Aften og efter Fridagen tiltrædes tidligst henholdsvis Kl. 6, 7 eller 8 Formiddag, kan Fridagen dog betragtes som givet, uanset at Fritiden kun har udgjort 33 Timer.

(Overarbejde).

Ved Statsbanerne kan Overarbejdspenge for tilfældig Tjenesteoverskridelse kun ydes til Tjenestemænd i 9., 10. og 14. til 18. Lønningsklasse og endvidere til Lokomotivførere samt Togførere, der ikke gør Togrevisortjeneste, jfr. de almindelige Regler III 6 b og c.

For Tjeneste ved Statsbanerne maa de 4 Paaskehelligdage, de 2 Pinsehelligdage og de 2 Julehelligdage ud over den for vedkommende for disse Dage fastsatte ordinære Tjeneste ydes Overarbejdspenge, forhøjede med 50 pCt. Betalingen for det paa de nævnte Helligdage præsterede Overarbejde opgøres for sig uden for den maanedlige Opgørelse over Tjenestetiden, i hvilken de paagældende Dage medregnes med

den ordinære Tjeneste. Saafremt de anførte Helligdage ordinært var Fridage, ydes den særlige Overarbejdsbetaling dog kun for Tjeneste udover 8 Timer, medens der for den udførte Tjeneste iøvrigt ydes Vederlag efter de almindelige Regler for mistede Fridage.

Bemærkninger til Forslaget om Særregler for Trafiketatlerne vedrørende Tjenestetid m. v.

Til de særlige Regler for Told- og Trafiketatlerne bemærkes følgende:

Det fremhæves, at det herom udtalte ikke træder i Stedet for de generelle Regler, men kun angiver en Række typiske Tilfælde af større Grupper Tjenester indenfor de enkelte Normer, medens iøvrigt Sondringen maa ske efter de enkelte Tjenesters Karakter.

Man har paa denne Maade for Telegrafvæsenet positivt nævnt Tjenester under alle 3 Normer, medens man for Statsbanerne og Toldvæsenet har maattet indskrænke sig til en Udfyldning af de 2 Ydernormer, hvorved Mellemnormen indirkete belyses; for Postvæsenet anvendes efter Tjenestens Karakter, i hvert Fald for Tiden, alene Normerne 208 og 234 Timer.

Til Fremhævelse af Normen 208 Timer har man, hvor en Tjenestearst spænder over forskellige Arbejdsmængder efter de stedlige Forhold, i vidt Omfang karakteriseret 208 Timers Normen som anvendelig paa den intensive Tjeneste, ligesom det i Overensstemmelse med det i de foranstaaende Bemærkninger til Normerne anførte er fremhævet, at en saadan Gradsforskel i Arbejdsintensiteten er typisk for de større og mindre Arbejdssteder. Det vil dog ikke være berettiget at anlægge et bestemt Indbyggerantal i vedkommende By som Maalestok for Sondringen, idet der i mindre Byer, der etatsmæssigt set er af stor Betydning, kan forekomme Tjenester af intensiv Natur, og i større Byer kan være Tjenester, der ikke er intensive. Dog vil man ofte paa sidstnævnte Steder være i Stand til ved en rigtig Afpasning af Personalets Antal at opnaa fuld Arbejdsintensitet.

I det hele maa det siges, at det ikke er givet, at alle en Etats Tjenester eller samme Tjenestemandsggruppe paa et bestemt Sted skal have samme Tjenestetidsnorm, men de enkelte Tjenester maa i videst muligt Omfang vurderes ved Klassificeringen.

For Statsbanernes Vedkommende skal man fremhæve, at de nugældende Tjenestetidsregler for en Del nævner bestemte Tjenester som faldende ind under Normen 208 Timer, hvorved Tjeneste af den angivne Art under ingen Omstændigheder kan komme paa en højere Norm. Saaledes vil bl. a. en Tjenestemand, der har udelukkende Pakhustjeneste eller Vognpassertjeneste, lige saa lidt som en Togtjenestemand for Tiden kunne normeres med mere end 208 Timers Tjeneste, selv om hans Tjeneste ikke kan siges at kræve egentligt Arbejde i den langt overvejende Del af Tjenestetiden. Heller ikke kan der efter de nugældende Regler i Praksis

anordnes 260 Timers Tjeneste for andre end Ledvogtere og Signalpassere, medens det efter de foreslaaede Regler gøres muligt at kræve denne Tjenestetid paa smaa Ekspeditionssteder, hvorhos forskellig Brotjeneste og Kontrolltjeneste, muligt ogsaa anden Tjeneste, hvorom dog intet kan siges uden en forudgaaende nærmere Undersøgelse, vil kunne henføres til denne Norm.

I den af Statsbaneudvalget under 22. Juni d. A. afgivne Betænkning er det paavist, at det er muligt ved rigtig Anvendelse af de nugældende Tjenesteregler — der jo er baseret paa, at der til Henførelse til Normen 208 Timer kræves egentligt Arbejde og Agtpaagivenhed i den langt overvejende Del af Tjenestetiden — at foretage væsentlige Indskrænkninger i Statsbanernes Personale. Nævnte Udvalg har dog ikke stillet Ændringsforslag til de foran omtalte nugældende Regler om Normernes Udfyldning, men henskudt Spørgsmaalet herom til nærværende Kommission.

Naar der foretages de af nærværende Kommission foreslaaede Ændringer i de tidligere Regler, og disse gennemføres i fuld Overensstemmelse med Kommissionens Forudsætninger, vil det imidlertid være gør ligt at naa endnu videre, og Kommissionen foreslaar til Belysning af disse Forudsætninger at affatte de vejledende Regler til Normernes Udfyldning, saaledes som det fremgaar af Bilag 3.

Bestemmende for den foretagne Affattelse har navnlig været den i Definitionen af de 208 Timer og 234 Timer foretagne Ændring af »kræver« til »maa kræve«, hvorved fremhæves, at det er den typiske Arbejdspræstation de store Steder, som maa lægges til Grund for Bedømmelsen af Tjenesten de øvrige Steder, samt Ændringen af Grænsen for Normen 260 Timer fra $2\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$ Times egentligt Arbejde. Det bemærkes yderligere, at Ordet »egentlig« er indskudt foran Ordet »Arbejde«, hvilket formentlig vil have sin Betydning ved Normernes Udfyldning saavel for Statsbanerne som for andre Styrelsesgrene.

Foruden de ovenfor omtalte Ændringer for Pakhustjeneste og Togtjeneste m. m., vil der efter Kommissionens Forslag ogsaa for anden Tjeneste som Følge af de nævnte generelle Ændringer fremkomme en Forskydning dels fra 208 til 234 Timer, idet der kræves intensiv Arbejdspræstation, for at Tjenesten kan falde ind under Normen 208 Timer, dels fra 234 til 260 Timer, idet Grænsen som nævnt er forhøjet fra $2\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$ Time, hvilket faar Betydning for Brotjeneste, Kontrolltjeneste, Tjeneste paa smaa Ekspeditionssteder og muligt ogsaa for andre Tjenester.

Med Hensyn til Nattjenesten har man hidtil haft en Regel, der berettigede de Tjenester paa Stationer og Holdepladser, som i det væsentlige faldt indenfor Kl. 10—6, til Henførelse under Normen 208 Timer. Kommissionen mener, at den Omstændighed, at en Tjeneste fortrinsvis foregaar om Natten, vel kan berettig

til Henførelse til den lavere Norm, hvis Tjenesten efter sit Indhold af Arbejde staar paa Grænsen mellem Normerne; men man kan ikke anerkende Berettigelsen af at henføre Nattjeneste under denne Norm uanset dens Arbejdsindhold.

Naar Kommissionen foreslaar Banevedligeholdelsestjenesten henført til Normen 208 Timer, er dette sket under den Forudsætning, at denne Tjeneste ogsaa i Vintermaanederne kan gøres effektiv. Det er i saa Henseende i Mindretalsforslag Nr. 2 fremhævet, at bl. a. Vejrliget i Vintermaanederne kan være en Hindring for effektivt Arbejde, hvortil kommer, at Lysforholdene i December og Januar i nogen Grad vil vanskeliggøre at opnaa 8 Timers effektivt Arbejde i disse Maaneder. Tjenestemændenes Repræsentant i Kommissionen er da gaaet ind paa en Udligning af Arbejdstiden i Vinterhalvaaret, saledes at der i December—Januar kræves 7 Timers Tjeneste og i Marts—April 9 Timers Tjeneste. Kommissionens Flertal er klar over, at dette er en væsentlig Forbedring, særlig ogsaa fordi det netop i Foraarsmaanederne, hvor Vinterens Indflydelse paa Sporene skal rettes, er af stor Interesse for Staten at opnaa en større Arbejdsydelse; man mener dog, at Tiden for de 9 Timers Arbejde burde forskydes til 15. Marts—15. Maj.

Til Opnaaelse af det fulde Udbytte af den nævnte Foranstaltning vil det være nødvendigt at søge en tilsvarende Ordning indført for de løse Arbejdere, der netop i den travle Tid af Aaret udgør en væsentlig Tid af Kolonnernes Mandskab; men man mener dog ikke, at Foranstaltningens Gennemførelse ubetinget er afhængig af, at Forholdet bringes i Orden ogsaa for de løse Arbejdere.

Sluttelig henledes Opmærksomheden paa, at Kommissionens Flertal foreslaar, at de hidtidige Særregler om Nedsættelse af visse Lokomotivtjenester under Normen 208 Timer delvis bortfalder, jfr. nærmere Forslagene.

Til Reglen om Tidsakkord.

Medens der for Postvæsenet, Telegrafvæsenet og Toldvæsenet ikke kan gives almindelige Regler for dette Forhold, men Afgørelse maa træffes i hvert enkelt Tilfælde, haves der for Statsbanerne en Regel om Afslutningstjeneste for Togpersonalet, hvilken foreslaas optaget uændret i de fremtidige Regler.

Derhos er der givet Hjemmel for at fastsætte almindelige Regler for Lokomotivpersonalets Forberedelses- og Afslutningstjeneste for de enkelte Maskintyper; det er Kommissionens Opfattelse, at der paa dette Punkt burde foretages en Revision af nugældende Regler, idet adskillige af de fastsatte Tider synes rigelige, i alt Fald for Lokomotivførernes Vedkommende.

Til Reglerne om Maksimumstjeneste for den enkelte Dag og samlet Hviletid.

Der er for Statsbanerne givet en Regel om et betinget Maksimum paa 12 Timer for det kørende Personale og 15 Timer for andet Per-

sonale, medens man for de 3 andre Etater har fastsat en betinget Grænse for den normerede Tjeneste. Denne Grænse er for Postvæsenet og Telegrafvæsenet sat til 2 Timer over Gennemsnitsnormen, dog med en Særregel for det kørende Postpersonale i Overensstemmelse med Postspareudvalgets enstemmige Indstilling.

For Toldvæsenet sættes Grænsen til 10 Timer for den mere anstrengende Tjeneste og 15 Timer for anden Tjeneste.

Reglen om samlet Hviletid er for Statsbanerne i Overensstemmelse med det hidtidige Forhold, saaledes at der skal gives 9 samlede Hviletimer, dog at Tiden udenfor Hjemstedet kan sættes til 6 Timer. Der er dog tilføjet en ny Bestemmelse om, at de 9 Timer kan forkortes til 8, saafremt Personalet er enig heri, hvorhos det foreslaas, at det sejlene Personale i Henseende til Hviletid betragtes som værende udenfor Hjemstedet, naar det er om Bord.

For de 3 andre Etater er opnaaet Enighed om en Fællesregel, hvorefter der skal gives 8 Timer samlet Hviletid i Nattimerne (her beregnet fra 9 Aften til 9 Morgen) eller 9 Timer i den øvrige Del af Døgnet. For Postvæsenet har man dog efter Flertallets Opfattelse maattet tilføje en Undtagelsesregel, idet navnlig Postbudpersonalet paa de mindre Steder alle skal møde til 1. Omdeling om Morgenen, hvorhos de, hvis Aftentjeneste forekommer, efter Tur møder til denne.

Den særlige Regel for Kombineret af Morgen- og Aftentjeneste i Postvæsenet efter Personalets Ønsker svarer til den nugældende.

Til Fridagens Længde.

Der er for Statsbanerne, Telegrafvæsenet og Toldvæsenet opnaaet Enighed om Regler om-trent svarende til den nu, i Statsbanerne gældende, efter hvilken Fridagen skal være paa mindst 36 Timer, dog at den kan gaa ned til 33 Timer, hvor den begynder og slutter med Nattehvil. Der foreslaas dog for det sidste Tilfælde en Forskydning i Tiden i Forhold til det nugældende, saaledes at Fridagen fremtidig kan begynde senest Kl. 9, 10 eller 11 Aften med efterfølgende Tjeneste tidligst Kl. 6, 7 eller 8 Fm.

For Postvæsenet har denne Regel ikke kunnet anvendes uden en Modifikation. Forholdet er her det, at Fridagen fortrinsvis gives om Søndagen, og da hele Postbudpersonalet og en Del Kontorpersonale skal møde til Morgenomdelingen Mandag, vilde de 33 Timer ikke naas af det Personale, der har Tjeneste Lørdag Aften. Paa den anden Side er netop Søndagsfritiden værdifuld for Tjenestemændene.

Man er da for Postvæsenet enedes om, at Fridage, der begynder og slutter med Nattehvil, kan gaa ned til 28 Timer, dog at der, hvis mindst 7 af de i et Kvartal faldende Fridag udgør under 32 Timer, skal ydes en ekstra Fridag paa 36 Timer. Dette maa da eventuelt finde Sted ved Afsløsning udefra; men med den givne Begrænsning vil dette for et Kontor med 2 Tjenestemænd højst give 4 aarlige Ekstra-

fridage, af hvilke 1 à 2 vil modsvares af særlige Helligdage; for Kontorer, hvor der kun findes Postmesteren, vil der antagelig kunne opnaas en Ordning med den honorarlønnede Medhjælp, og for større Kontorer bliver Reglen sikkert uden Interesse.

Til Reglerne om Overarbejde.

Overarbejdspenge for tilfældig Tjenesteoverskridelse foreslaas ydet til Assistenten og Medhjælperen samt Tjenestemænd i 14.—17. Lønningsklasse (dog ikke Overtellegrafbude, der udfører Opkrævningstjeneste, og Personale ved Toldvæsenets Kystposter) og endvidere følgende Tjenestemænd:

Statsbanerne: Lokomotivførere, Togførere, der ikke gør Togrevisortjeneste, og 18. Lønningsklasse.

Postvæsenet: Pakmesterformænd i 13. Lønningsklasse, Landpostbude, for saa vidt angaar Postforsinkelse (efter Regler som hidtil), og Hjælpebude, for saa vidt angaar Overskridelse af Maksimumstjenesten for vedkommandes Lønsats.

Toldvæsenet: Toldvagtmestre.

For Baneformændenes Vedkommende er Kommissionens Flertal gaaet ud fra, at disse Tjenestemænd ikke har en saadan Indflydelse paa Tjenestetidens Længde og dens rette Udnyttelse, at de efter de før omtalte Synspunkter bør undtages fra Adgangen til Overarbejdspenge for tilfældigt Overarbejde.

For Postvæsenets Omdelingspersonale bevarer for det tilfældige Overarbejde de samme Begrænsninger som hidtil, da man ellers vil komme ind paa at yde Overarbejdspenge for Tjeneste, som unddrager sig Kontrol. Overtellegrafbude, der udfører Opkrævningstjeneste, er undtaget fra Adgangen til Overarbejdspenge, idet deres Tjeneste maa sidestilles med Pengepostbudes.

Dernæst er der givet en Regel om i visse Tilfælde at betragte et konstateret Overarbejde for omdelende Postbude som normeret for et Tidsrum, da det ikke har været opført paa Tjenesteliste. Reglen omfatter dog ikke Tjenesteforlængelse, der fremkommer af tilfældige eller midlertidige Aarsager, derunder at vedkommande Postbud ikke har tilstrækkeligt Kendskab til Distriktet eller Øvelse i Tjenesten.

Landpostbudenes Adgang til Overarbejdsbetaling for Opkrævning af Avispenge hvert Kvartal ophører. De hidtidige Regler gik ud paa at konvertere Overarbejdspengene til faste Beløb, da Tiden er højest forskellig efter Bebyggelsens Tæthed, og en Kontrol er udelukket.

Løvrigt er de hidtil gældende Detailregler for Overarbejdets Beregning i Postvæsenet opretholdt.

Ligeledes er foreslaaet opretholdt de hidtil gældende Særregler for en særlig Godtgørelse i Statsbanerne ved Jul, Paaske og Pinse, tilsvarende i Postvæsenet for Julen og for Nat ekspedition i særlige Tilfælde ved enkelte Centralkontorer i København.

Endelig er for Statsbanerne foreslaaet op-

retholdt den Regel, at der sættes en Grænse for det Antal normerede Overarbejdstimer, som det kan være berettiget at paalægge Personalet. Derimod kan dernaturligvis ikke foreskrives nogen Grænse for det tilfældige Overarbejde, men dette falder ind under den almindelige Regel, at Overarbejde saa vidt muligt bør undgaas.

Om følgende Spørgsmaal har Kommissionen delt sig i Mindretal:

Lokomotiv- og Rangertjeneste.

Et Mindretal (Formanden, N. J. U. Andersen, Fussing, Glahn, Greisen, W. Larsen, Mortensen, Stensballe og S. Svendsen) foreslaar følgende Fodnote indsat i Bilag 3 under Udfyldningen af Normerne for Statsbanerne:

»Ved Planlæggelse af den normale Tjeneste for Lokomotivpersonalet vil man være berettiget til at anse en Tjeneste med et lavere maanedligt Timetal end 208 Timer, dog ikke under 195 Timer maanedlig som en passende Normaltjeneste, for saa vidt Tjenesten udføres paa enmandsbetjente Maskiner. Dette ændrer ikke Udgangspunktet for Beregning af Overarbejdspenge (208 Timer maanedlig), jfr. de almindelige Regler«.

Under Hensyn til, at en Del af Lokomotivpersonalets Tjeneste bestaar i Raadighedstjeneste ved Depot, som regnes med $\frac{2}{3}$, og Raadighedstjeneste i Hjemmet, som regnes med $\frac{1}{3}$, at tjenestefrie Ophold i Tjenestetiden udenfor Hjemmet paa indtil 1 Time betragtes som Tjeneste, og endelig at en Del af Tjenesten er Forberedelses- og Afslutningstjeneste, der vil medføre egentligt Arbejde, men ikke Kørsel, hvorved Tjenesten paa Lokomotiv reduceres til en om end større Brøkdel af den maanedlige Tjeneste, mener man, at Lokomotivtjenesten i Almindelighed ikke bør fastsættes lavere end til 208 Timer maanedlig. Alene for Tjeneste paa enmandsbetjente Maskiner, ved hvilken Tjeneste de fornævnte Lettelser er uden nævneværdig Betydning, og under Hensyn til Arbejdets Art paa de ommeldte Maskiner, skal man dog anbefale, at den hidtidige Regel, hvorefter Tjenesten paa enmandsbetjente Maskiner er 195 Timer maanedlig, bibeholdes.

Et andet Mindretal (Abrahamsen) kan slutte sig til foranstaaende Forslag, for saa vidt angaar Nedsættelsen af det maanedlige Timetal, men Mindretallet maa hævde, at Udgangspunktet for Beregning af Overarbejdspenge maa være den saaledes nedsatte Normaltjeneste.

Et tredie Mindretal (Rødskov, Friis-Skotte, Ch. Petersen, Th. Pedersen, Vedel og Willmann) stiller følgende Forslag:

Til Bilag 3. Særlige Regler for Statsbanerne. Der tilføjes:

»For Lokomotivtjeneste med eenmandsbetjente Maskiner kan den maanedlige Tjenestetidsnorm nedsættes til 195 Timer. Hvis Lokomotivtjeneste, der udføres i Tiden fra Kl. 10 Em. til 6 Fm. ved Betjening af Lokomotivet uden for Depotets Sporomraade udgør mere end 10 pCt. af den samlede Tjeneste i en Maa-

ned, formindskes den ordinære Tjenestetidsnorm med $1\frac{1}{2}$ Time for hver paabegyndt Procent over 10, dog ikke til mindre end 193 Timer ved Rangertjeneste med tommandsbetjente Maskiner, 185 Timer ved Togtjeneste og 175 Timer ved Rangertjeneste med eenmandsbetjente Maskiner. Den saaledes fastsatte Tjenestestandard bliver Grundlaget for Beregning af Overarbejdspenge.

For Stationspersonale, som udfører udelukkende kontinuerlig Rangertjeneste (herunder ikke indendørs Signal- og Sporskiftetjeneste) paa Stationer, hvor der rangeres med Maskiner, skal ved Opgørelse af den maanedlige Tjenestetid hver Time, i hvilken der er udført Tjeneste mellem Kl. 10 Em. og 6 Fm., regnes = $1\frac{1}{7}$ Time.

I de under den 30. December 1920 udstedte Regler om Lokomotivpersonalets Tjenestetid er fastsat ganske tilsvarende Bestemmelser for Tjeneste med eenmandsbetjente Maskiner samt vedrørende Lokomotivtjeneste om Natten som de, der er anførte i Mindretallets Forslag. Det maa være udenfor Tvivl at Lokomotivtjenesten i Nattetimerne, lige saa vel som Tjenesten paa eenmandsbetjente Rangermaskiner, er saa anstrengende og enerverende og i det lange Løb egnet til at nedbryde Helbredet, at det vil være ubilligt at forlænge denne Tjeneste som foreslaaet af det første Mindretal. Dertil kommer, at man maa paaregne, at Lokomotivpersonalet vil protestere kraftigt imod en saadan Forringelse af deres for nylig gennemførte Tjenestetidsregler.

Desuden foreslaar man en ny Bestemmelse gaaende ud paa, at den særlig anstrengende og farefulde Rangertjeneste, som udføres af Stationspersonalet paa større Stationer i Nattetimerne, skal beregnes saaledes, at 1 Time regnes = $1\frac{1}{7}$ Time. Om denne Tjeneste gælder, at den er saa anstrengende og farefuld, at en Lempelse som den foreslaaede maa siges at være et rimeligt Krav fra disse Tjenestemænds Side. Desuden vil denne Bestemmelse ikke betyde store Penge for Statsbanerne, idet Tjenesten som Regel vil kunne tilrettelægges saaledes, at Personaleforøgelsen ikke af den Grund nødvendigvis gøres.

Et fjerde Mindretal (Dahlgaard og P. Møller) kan tiltræde det for Lokomotivtjenestens Vedkommende af det tredje Mindretal stillede Ændringsforslag om at bevare de nugældende Regler, idet Dahlgaard dog som Motivering herfor ønsker at tilføje, at det maa anses for vanskeligt at foretage en betydelig Forringelse af Lokomotivpersonalets Tjenestetidsregler, naar disse Tjenestetidsregler netop umiddelbart forinden denne Kommissions Nedsættelse har vundet saavel Regeringens som Rigsdagens Billigelse, saaledes at disse Tjenestetidsregler med Hensyn til Udbetaling af Overarbejdspenge endog gaves tilbagevirkende Kraft til Oktober 1919.

Et femte Mindretal (Næstformanden) delta-

ger ikke i Indstillingen vedrørende Lokomotiv- og Rangertjenesten.

Et Mindretal (N. J. U. Andersen, Fussing, Stensballe og S. Svendsen) foreslaar i Bilag 2 under Normen 260 Timer tilføjet følgende: »For særlig let Tjeneste kan Normen forlænges til 286 Timer, hvis Tjenestemanden har Tjenestebolig umiddelbart ved Tjenestestedet.»

Mindretallet formener, at de Tjenestemænd, der herefter vil kunne faa en saadan Tjeneste tildelt, vil være i Stand til i Tjenestetiden at dyrke en Del af de Interesser og nyde de Godter, hvortil for andre Tjenestemænd alene Fritiden kan anvendes, hvorfor de ikke med en saadan Tjeneste vil være daarligere stillede end andre Tjenestemænd.

Et Mindretal (Næstformanden, Abrahamson, Stensballe og S. Svendsen).

Mindretallet kan ikke erkende, at Arbejdet ved Banevedligeholdelsestjenesten kan gøres saa effektivt, at det kan henregnes under Normen »a«, forsaavidt den daglige Arbejdstid skal være 8 Timer baade Sommer og Vinter, idet det paagældende Arbejde, der jo altid foregaar i det frie, dels stadig afbrydes af Togpassage og ofte af Regnvejr og dels og særlig om Vinteren umuliggøres af Frostperioder, hvorunder det ikke er muligt i fuld Udstrækning at give andet Arbejde i Stedet.

Derimod formener Mindretallet, at der ved Statsbanerne for de allerfleste Strækningers Vedkommende vil kunne gives Tjenestemændene ved Banevedligeholdelsen effektivt Arbejde i 2496 Timer Aaret igennem, ved at den daglige Arbejdstid i Sommer-, Foraars- og Efteraarsmaanederne udstrækkes udover de 8 Timer og om Vinteren nedsættes forholdsvis under dette Timetal, og til en saadan Ordning vil der have Hjemmel i nærværende Forslags Bilag 2, Afdeling I. A. Pnkt 3. Det tilføjes, at der i de svenske Stats- og Privatbaner og de danske Privatbaner er indført en tilsvarende Ordning.

Mindretallet vil altsaa kunne tiltræde Banevedligeholdelsestjenestens Henførelse til Normen »a« under den Forudsætning, men maa i modsat Fald foreslaa den henført til »b« med Bemyndigelse for Administrationen til at indføre en kortere Normaltjenestetid om Vinteren under Hensyn til Lysforholdene.

Efter Statsbanernes Driftsberetning for 1919 —20 beskæftigedes der ca. 2400 faste Tjenestemænd ved Banevedligeholdelsestjenesten, og der vilde da ved en Fastsættelse af Tjenestetiden til 9 Timer i 7 Sommer-, Foraars- og Efteraarsmaaneder kunne indvindes ca. 2400 Arbejdstimer pr. Dag, hvilket for Tiden kan anslaaes til en Besparelse af ca. en halv Million Kroner.

Et Mindretal (Fussing, W. Larsen, Stensballe og S. Svendsen).

Mindretallet kan vel slutte sig til Flertallets Forslag for de fire Etaters Vedkommende angaaende de deri nævnte Tjenestemænds Adgang

til Overarbejdspenge efter Reglerne i III 2 a og b — Overarbejdsbetaling for midlertidig eller fast normeret Tjeneste udover Normen og Tjeneste udover Normen ved Tilkaldelse af Personale til Ekstratjeneste — men mener, at der blandt de Tjenestemænd, der kan faa Adgang til Betaling efter Reglen i III 2 c — Tjeneste, der fremkommer ved tilfældig Forlængelse af den ordinære Tjeneste — er medtaget nogle Grupper, som ikke bør henhøre herunder. Mindretallet formener, at man dels derved gaar udover Reglen i III 6 c, hvorefter Tjenestemænd, hvis Tjeneste helt eller delvis bestaar i at tilrettelægge Arbejdet for andre eller i at kontrollere Arbejdets Udførelse, og derigennem har Indflydelse paa Arbejdstidens Længde og paa, at denne udnyttes paa rette Maade, er undtagne fra Reglen om Overarbejdspenge for saadan Tjeneste, dels gaar betydeligt udover, hvad der almindeligt gælder for tilsvarende Stillinger i det private Erhverv, hvor Overarbejdspenge for tilfældigt Overarbejde almindeligt kun betales til egentlige Arbejdere.

For Statsbanernes Vedkommende skal saaledes regnes paa, at Baneformændene efter det i Udvalget oplyste i udstrakt Grad har et meget stort Antal Arbejdere under sig, idet de ca. halvfjerde hundrede Baneformænd ifølge Statsbanernes Driftberetning af 1919—20 foruden ca. 1900 Banenæstformænd og Banearbejdere tillige i Sommertiden har ca. 2700 Ekstrafolk (jfr. Statsbanespæredvalgets Betænkning) under sig, hvis Arbejde de maa kontrolere og lede.

For Lokomotivførere og Togførere mener Mindretallet ej heller der er Anledning til at udbetale Overarbejdspenge efter denne Regel, da de ikke kan siges at være uden Indflydelse paa Togenes rettidige Gennemførelse, og de tillige er i saadanne overordnede Stillinger, at de efter de almindelige Regler i det private Erhverv bør holdes udenfor, hvortil kommer, at det vil være særdeles heldigt og i alles Interesse absolut at udelukke enhver Tanke om, at Forsinkelse af et Tog kan give Overarbejdsbetaling til Lokomotiv- og Togførere.

Mindretallet foreslaar herefter, at Lokomotivførere, Togførere og Baneformænd undtages fra Overarbejdspenge for tilfældig Forlængelse af ordinær Tjeneste.

Mindretallet Nr. 4 (Næstformanden og Abrahamsen) tiltræder foranstaaende Forslag, for saa vidt angaar Baneformændenes Undtagelse fra Adgangen til Overarbejdspenge for tilfældigt Overarbejde.

Forslag vedrørende særlige Ydelser.

Ændringer i Tjenestemandstloven af 12. Septbr. 1919, 3. Del.

§ 1289 affattes saaledes:

Stk. 1. Under Tjenesterejser eller Udstationering, der bevirker, at Tjenestemanden maa fjerne sig mere end 4 km fra Hjemstedet, ydes

Time- og Dagpenge, hvilke Ydelser suppleres med et særligt Nattillæg.

Stk. 2. Dagpenge beregnes for hvert Døgn (24 Timer), som den paagældendes Fraværelse varer. For overskydende Dele af Døgn eller for Fraværelse, der ikke varer 24 Timer, beregnes Timepenge pr. paabegyndt Time, dog ikke udover Dagpenge for et Døgn.

Stk. 3. Nattillæg ydes kun, for saa vidt der i vedkommende Døgn — eller den Del af et Døgn, hvorfor Time- og Dagpenge beregnes — maa overnattes (d. v. s. tilbringes mindst 4 Timer af Tidsrummet mellem Kl. 10 Aften og Kl. 6 Morgen) udenfor vedkommende Hjemsted, uden at der af Styrelsen stilles Soverum til Raadighed for den paagældende Tjenestemand.

Stk. 4. Under Udstationering finder der Nedsættelse af Dagpengene Sted efter nærmere paa Finansloven fastsatte Regler. Ved Udstationering kan der ikke beregnes Godtgørelse som for Tjenesterejse for den Tid, der medgaar til at komme til og fra Udstationeringsstedet, da denne Tid henregnes under Udstationeringen.

Stk. 5. Naar en Tjenestemand under en Udstationering foretager Tjenesterejser, kan han, saafremt fulde Dagpenge oppebæres, intet yderligere oppebære herfor; i modsat Fald ydes der ham som Tillæg til de nedsatte Dagpenge de for Tjenesterejser sædvanlige Timepenge, dog saaledes at han i alt for hvert paabegyndt Rejse-døgn i det højeste oppebærer fulde Dagpenge med eller uden Nattillæg. Tjenestemænd, hvis Hovedvirksomhed foregaar paa Rejse som inspektionshavende o.l., oppebærer under Udstationering for hele Perioden fulde Dagpenge med Tillæg for Rejsedage af $\frac{1}{3}$ af Timepengenes, henholdsvis Dagpengenes Beløb. Ved Siden af Time- og Dagpenge ved Udstationering kan oppebæres Natpenge for Tjeneste forrettet i Nat-timer, jfr. § 1296 og 1305.

Stk. 6. Time- og Dagpengenes Størrelse for de forskellige Stillinger og eventuelt nærmere Regler for Beregningen fastsættes ved Bevilling paa Finansloven, Godtgørelsen skal fastsættes saaledes, at den ikke overstiger de Merudgifter, som Fraværelse fra Hjemstedet maa forudsættes nødvendigt at paaføre Tjenestemanden.

Stk. 7. I ganske særlige Tilfælde, hvor Tjenesten er af den Beskaffenhed, at det vilde virke uhensigtsmæssigt at yde Time- og Dagpenge efter foranstaaende Regler, kan disse Ydelser erstattes af en aarlig Godtgørelse i Lighed med den i § 1304 hjemlede:

I § 1280 Stk. 1 tilføjes:

»Saafremt Flytningen overdrages en egentlig Flytteforretning, kan der af den herfor ydede Betaling alene godtgøres Tjenestemanden $\frac{3}{4}$ af de til Leje og Befordring af Omnibus medgaaede Beløb.«

Stk. 2. Ordene »dog højst $\frac{3}{4}$ af den for Tjenesterejser fastsatte Godtgørelse« ændres til »dog højst $\frac{3}{4}$ af Dagpengene for Udstationering for vedkommende Lønningsklasse.«

Stk. 3. Der tilføjes: »dog at førstnævnte Del

af Godtgørelsen ikke ydes ugifte Tjenestemænd under 25 Aar.*

Stk. 5 og 6 i § 1290 ændres til henholdsvis 6 og 7, og som nyt Stykke indsættes:

»Stk. 5. Flyttegodtgørelse vil ikke kunne tilstaa, hvis der er forløbet mindre end 5 Aar siden den sidste med Flyttegodtgørelses forbundne Forflyttelse, dog at der altid ydes Godtgørelse i Tilfælde af uansøgt Forflyttelse og Forflyttelse, der sker samtidig med vedkommendes Fremmelse. Der bortses her fra de forud for Bestemmelsernes Ikrafttræden liggende Forflyttelser.*

§ 1297 affattes saaledes:

Stk. 1. Til Lokomotivførere, Lokomotivfyrbødere, Togførere, Jernbanepakmestre, Togbetjente og Kedelpassere, til Postkontrollører, Postassistenter, Pakmesterformænd og Overpakmestre og til Toldkontrollører og Toldassistenter, samt dem der virker som saadanne gives der for Fraværelse fra Hjemstedet i Anledning af Tjeneste i Tog, Færger og Skiibe Kørepenge. Ligeledes maa der til andre Tjenestemænd, der foretager Rejser paa bestemte Strækninger under Vilkaar svarende til de for ovennævnte Tjenestemænd gældende, i Stedet for Time- og Dagpenge ydes Kørepenge efter nærværende Paragraf.

Stk. 2. Kørepenge fastsættes paa Finansloven til Beløb, der pr. Time omtrentlig udgør $\frac{2}{3}$ af Timepengene, jfr. § 1289, dog at der for et Døgn (24 Timer) ikke udbetales mere end $\frac{2}{3}$ af fulde Dagpenge uden Nattillæg.

Stk. 3. Hvor Styrelsen ikke stiller Lokale til Natophold til Raadighed, tilstaaes der en Godtgørelse herfor svarende til det til Dagpengene ydede Nattillæg.

Stk. 4. For Nattjeneste, der udføres af dette Personale, ydes Natpenge efter Reglerne i § 1296, hvorimod saadan Godtgørelse ikke ydes for Fraværelsen fra Hjemstedet. For Ture, der medfører Ophold i Udlandet, kan Kørepenge og eventuel Godtgørelse for Natophold efter Ministerens Bestemmelse forhøjes.

Stk. 5 Til Færge- og Skibspersonale ydes der Sejlpenge efter følgende Satser pr. sejlet Dobbelttur.

Veil Overfarten	Til Tjenestemænd i 14-15. Lønningsskl.	Til Tjenestemænd i højere Lønningsskl.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Kallundborg—Aarhus . . .	2. 40	3. 20
Gedser—Warnemünde . . .	0. 75	1. 00
København—Malmø . . .	0. 60	0. 80
Korsør Nyborg	0. 48	0. 64
Masnedø—Orehoved, Helsingør—Helsingborg, Odense og Sallingssund . . .	0. 18	0. 24
Strib—Fredericia	0. 15	0. 20

De ovennævnte Beløb kan nedsættes eller forhøjes paa Finansloven som Følge af Prisændringer efter tilsvarende Forhold som Time- og Dagpenge.

Stk. 6. Naar nogen af de i nærværende Pa-

ragraf nævnte Tjenestemænd er midlertidig udstationeret, oppebærer han de for saadanne Tilfælde fastsatte Time- og Dagpenge og tillige for Ture fra Udstationeringsstedet $\frac{2}{3}$ af Kørepengene eller Sejlpengene og eventuelt $\frac{2}{3}$ af den særlige Godtgørelse for Natophold.

Stk. 7. Saafremt nogen af de her nævnte Tjenestemænd uden at være udstationeret skal udføre midlertidig Tjeneste, der strækker sig udover det Omraade, indenfor hvilket det sædvanligvis paalægges Personalet paa Stedet at forrette Tjeneste, samt i Tilfælde, hvor en Tur paa Grund af Driftshindringer forlænges uforholdsmæssigt, kan der af Styrelsen efter nærmere af denne fastsatte Regler tilstaaes Time- og Dagpenge i Stedet for Kørepenge.

§ 1301 » $\frac{3}{4}$ « rettes til » $\frac{1}{3}$ «.

Overgangsbestemmelse.

Til Lokomotivpersonale, der ved nærværende Lovs Ikrafttræden udfører Rangering med egenlige Rangermaskiner paa Hjemstedet og fortsætter med denne Tjeneste, ydes en Timegodtgørelse, der for det første Aar udgør 50 pCt. af de gældende Kørepenge, for det følgende Aar 40 pCt. og derefter 30 pCt.

Benærminger til Forslag vedrørende Reglerne om Særlige Ydelser.

Kommissionen stiller dels Forslag om de som Bilag 4 optagne Ændringer i Tjenestemandssloven dels om en Del Ændringer i og Udfyldning af de gældende administrative Regler; paa en Række af disse Punkter er der opnaaet Enighed, medens der paa andre er stillet Ændringsforslag af enkelte Medlemmer.

1. Time- og Dagpenge.

Medens Forholdet med Hensyn til Godtgørelse for Tjenesterejser forud for Tjenestemandssloven var meget forskelligt i de forskellige Etater, og Tjenestemandssloven derfor paa dette Punkt nærmest maa siges at give et Skema, hvis Udfyldning maatte finde Sted ved en nærmere Behandling af de forskellige Styrelsesgrenes Regler, er Forholdet nu det, at der for de fleste Tjenestemænd, der foretager Tjenesterejser eller udkommanderes, under Lønningsraadets Medvirkning er gennemført ensartede Regler, idet det navnlig har vist sig, at der ikke fra nogen Side har kunnet gennemføres positive Grunde mod Anvendelse af Timepengesystemet, hvilket Spørgsmaal i Lønningskommissionens Betænkning Bind 2 Side 333 er udskudt til senere Behandling. Tidspunktet er derfor efter Kommissionens Mening nu inde til at afløse den nugældende Lovregel af mere positive Bestemmelser, og man foreslaar da § 1289 i Tjenestemandssloven ændret som nærmere angivet i Bilag 4.

Af positive Ændringer i Forhold til det nu faktiske gældende fremhæves følgende:

Der ydes nu Time- og Dagpenge for Fraværelse udover 2 km fra Hjemstedet. Kommissionens Flertal mener, at denne Grænse bør

forhøjes til 4 km, det samme som tidligere var gældende i Telegrafvæsenet.

Man har dernæst foreslaaet de nugældende Regel, at Rejse i 10 Timer giver fulde Dagpenge, afskaffet, saaledes at fulde Dagpenge først beregnes, naar Timepengene beregnet efter Fraværelsens Længde vilde give samme eller større Beløb.

Derhos er Reglen om Nattillæg affattet saaledes, at dette kan ydes saavel til Time- som til Dagpenge, medens det hidtil efter Reglernes Affattelse har været udelukket at yde Nattillæg til Timepenge. Denne Ændring er nødvendiggjort af den foran nævnte Forandring.

De nærmere Regler om Nedsættelse af Dagpengene under Udstationering er foreslaaet udsendt til administrativ Fastsættelse paa Grundlag af Finanslovbevilling. Som det fremgaar af det nedenfor anførte, mener Kommissionen, at der ved Nedsættelse maa tages væsentlig Hensyn til de tilstedeværende Bolig- og Pensionatsforhold. Vel mener man, at der ogsaa for Tiden bør ske en Ændring i de nugældende Regler paa dette Punkt, men Ændringen kan ikke blive saa vidtrækkende, saalænge Bolignøden varer, og der bør derfor senere være let Adgang til at foretage ny Ændring, hvormed til den Tid vil følge en væsentlig Besparelse.

I Slutningen af Stk. 4 og i Begyndelsen af Stk. 5 under § 1289 foreslaas lovfæstede de nu administrativt fastsatte Detailregler om Beregning af Dagpenge under Udstationering. Den sidstnævnte af disse Regler findes i en anden og paa et enkelt Punkt noget misvisende Form i den nugældende § 1289, Stk. 2.

I Stk. 6 er optaget den nu i § 1289 Stk. 1 udtalte Regel om, at Satserne for Dag- og Timepengene, der fastsættes paa Finansloven, bør være saaledes, at de alene dækker de for Tjenestemændene nødvendige Merudgifter ved Rejser. Naar man i Stedet for »Udgifter« i den nuværende Affattelse foreslaar Ordet »Merudgifter«, har man villet fremhæve — ogsaa overfor Tjenestemændene —, at der maa tages Hensyn til Besparelse i Hjemmet ved Tjenestemandens maaske hyppige eller langvarige Fraværelse. Kommissionen vil iøvrigt ikke mene, at denne Ændring direkte medfører Forandring i nugældende Satser, idet der formentlig ved disses Fastsættelse er taget Hensyn i denne Retning.

Som Stk. 7 foreslaas optaget en udtrykkelig Hjemmel til i ganske særlige Tilfælde, hvor Tjenesten er af den Beskaffenhed, at det vil virke uhensigtsmæssigt at yde Time- og Dagpenge efter de almindelige Regler, at erstatte disse Ydelser med en aarlig Godtgørelse i Lighed med det i Lovens § 1304 hjemlede Kosttilskud. Sadant har allerede fundet Sted, f. Eks. i visse Tilfælde i Fiskerikontrollen og i Toldvæsenet.

De administrative Regler om Time- og Dagpenge, der fastsættes efter Bevilling paa Finansloven, vil da navnlig komme til at omfatte Satserne samt Dagpengenes Nedsættelse under Udstationering, hvortil vil komme en Definition

af enkelte Udtryk som »Hjemsted« og »Sovrum«.

Satserne for fulde Dagpenge og Nattillæg foreslaas bevarede foreløbig; derimod foreslaas Timepengene, der nu for de 4 Grupper, hvori Tjenestemændene deles, jfr. nedenfor, er henholdsvis 100 Øre, 70 Øre, 60 Øre og 50 Øre, nedsat til henholdsvis 95 Øre, 65 Øre, 51 Øre og 44 Øre, jfr. iøvrigt for alle Satserne det nedenfor anførte om Regulering med Priserne.

I Grupperingen foreslaas den Ændring, at 10. Lønningsklasse i de 4 Etater under Tjenestemandens Lovens Afdeling 15 (Medhjælperne), der nu er sidestillet med Assistentklassen i Henseende til Dagpenge, nedsættes til Gruppen 14.—18. Lønningsklasse, idet Kommissionen ikke mener, at disse ganske unge Mennesker bør have højere Dagpenge end den nævnte Gruppe Funktionærer.

De nedsatte Dagpenge foreslaas givet efter følgende Regler:

Under Udstationering foreslaas fulde Dagpenge i de første 20 Dage paa et og samme fremmede Sted; der efter ydes i 20 Dage Beløb, der omtrent udgør $\frac{2}{3}$ af de fulde Dagpenge, og for yderligere Ophold paa Stedet ydes halve Dagpenge. Af disse to Satser for nedsatte Dagpenge anses henholdsvis 3 og 2 Kr. at være Nattillæg.

Saafermt de af Bolignøden følgende Forhold ophører, saaledes at Tjenestemændene under Udstationering maa regnes at kunne ordne sig paa tilsvarende Maade som før 1914, vil man kunne lade Satsen $\frac{2}{3}$ Dagpenge bortfalde og i Stedet for yde halve Dagpenge.

Beløbene til Time- og Dagpenge vil da blive følgende (Lønningsklasserne har Henhold til Tjenestemandens Lovens Afdeling 15):

	Time- penge	Fulde Dag- penge	Nat- tillæg	$\frac{2}{3}$ Dag- penge	$\frac{1}{3}$ Dag- penge
	Øre	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2.-5. Lønningsklasse	95	13.00	6.00	12.50	9.50
6.-7. —	65	11.00	5.00	10.50	8.00
8.-9. og 11.-13. —	51	9.00	4.00	8.50	6.50
10. og 14.-18. — samt Elever	44	8.00	3.00	7.50	5.50

For det første Døgn's Ophold paa et Sted forhøjes Nattillæget som hidtil med 3 Kr. for 2.—7. Lønningsklasse og med 2 Kr. for de øvrige Klasser.

Time- og Dagpenge foreslaas derhos regulerede efter Dyrtiden, saaledes at der for hver 108 Kr., som Dyrtidstillæget for gifte Mænd falder eller stiger i Forhold til Beløbet pr. 1. April 1921 (1134 Kr.), afdrages henholdsvis tillægges følgende Beløb:

	Øre
Dagpenge for 2.—5. Lønningsklasse	50
— 6.—18.	40
Timepenge — 2.—5.	3
— 6.—18.	2
Nattillæg — 2.—7.	20
— 8.—13.	15
— 14.—18.	10
Tillæget for første Nat og Nattillæg for nedsatte Dagpenge	10

De nedsatte Dagpenge reguleres naturligvis i Forhold til de til enhver Tid gældende fulde Dagpenge.

Naar Dyrtdistillæget er helt borte, og Prisniveauet af 1916 altsaa er naaet, vil Satserne blive følgende:

	Time- penge	Fulde Dag- penge	Nat- tillæg	$\frac{2}{3}$ Dag- penge	$\frac{1}{2}$ Dag- penge
	Øre	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2-5. Lønningsklasse	65	8.00	4.00	8.00	6.00
6-7. —	45	7.00	3.00	7.00	5.00
8-9. og 11.-13. —	31	5.00	2.50	5.00	4.00
10. og 14.-18. —					
samt Elever	24	4.00	2.00	4.00	3.00

Udtrykket »Hjemsted maa i Almindelighed opfattes som den Kommune, hvori Tjenestestedet er beliggende, dog at København, Frederiksberg og Hellerup regnes som en Enhed, hvorhos der i de enkelte Styrelsesgrene kan fastsættes udvidende Bestemmelser. For en af Skovvæsenets eller Klitvæsenets Tjenestemænd vil f. Eks. vedkommende Distrikt naturligvis være at opfatte som Hjemstedet.

Ved »Soverum« forstaas Værelse med Seng (Sovesofa eller lignende) og Sengklæder eller tilsvarende Soveplads i Tog eller Etatens Skibe. Et Værelse med flere Senge m. m. kan samtidig benyttes af flere Tjenestemænd og bevarer dog for hver enkelt Vedkommende Karakteren af et til hans Raadighed stillet »Soverum«.

Der er i den sidste Regel den Ændring i Forhold til nugældende Ordning, at Nattillæg ikke fremtidig oppebæres i noget Tilfælde, hvor der i et Skib ydes Soveplads, for hvilken Betalingen udredes af Staten.

II. Flyttegodtgørelse.

De tidligere i Told- og Trafiketaterne paa Grundlag af Statsbanernes Regler udarbejdede Bestemmelser er med nogle faa Ændringer lovfæstede ved Tjenestemandsloven, og Kommissionen foreslaar kun enkelte mindre væsentlige Ændringer heri. Til disse bemærkes følgende:

Det er ved de administrative Regler i de større Etater fastsat, at der ved Flytning med Flytteomnibus alene godtgøres Tjenestemændene $\frac{3}{4}$ af de til Leje og Befordring af Omnibus medgaaede Udgifter. Udvalget mener, at denne Regel bør optages i Loven og dermed indføres ogsaa for andre Styrelsesgrene, idet man anser det for rimeligt overfor Tjenestemændene og nødvendigt for at beskytte Statskassen med overdrevne Krav, at den Tjenestemand, der vil benytte Flytteomnibus, selv bærer i hvert Fald en Del af de dermed forbundne Udgifter. Iøvrigt opnaar han ved at benytte Flytteomnibus den Fordel at Risikoet for Beskadigelse af Bohavet bliver mindre.

Det fremhæves her, at Lovens Regel om, at Arbejdsløn ved Pakning m. v. ikke godtgøres, bevirker, at Betaling for en Pakmester til Led-sagelse af en Flytteomnibus ikke godtgøres. Ej heller godtgøres Forsikringspræmie for Bo-

havet, hvor da ikke særlig Bevilling foreligger, hvilket det vil være naturligt at søge for Flytning til Udlandet, Island, Grønland eller Færøerne. Regninger fra Flytteforretninger bør derfor af Styrelsen kræves specificerede, og af de opførte Beløb bør der kun blive Tale om Refundering af Beløbene til Leje og Befordring af Omnibus, derunder selvfølgelig Flytteforretningens Avance, og saaledes, at dette Beløb efter ovenstaaende kun godtgøres med $\frac{3}{4}$.

Med Hensyn til Godtgørelsen for Befordring af Bohave skal endelig anføres, at det i Kommissionen er oplyst, at der har været rejst Spørgsmaal om, at dette skulde omfatte Køretøjer, Landbrugsredskaber eller Husdyr. Kommissionen er enig i, at der ikke bør ydes Godtgørelse for Flytning heraf, men mener, at en Lovændring ikke er fornøden for at udnytte disse Genstande fra at komme i Betragtning.

Dernæst foreslaas den nugældende Regel om Begrænsning af Godtgørelse af Husførelse 2 Steder for den enkelte Dag til $\frac{3}{4}$ af den for Tjenesterejser fastsatte Godtgørelse ændret. Reglen har efter sin Ordlyd maattet fortolkes saaledes, at der ogsaa efter 30 Dages Forløb ydes indtil $\frac{3}{4}$ af fulde Dagpenge; men da Formaalet utvivlsomt har været i dette Tilfælde at paalægge Tjenestemanden at tilvejebringe en billigere Ordning end under Udstationering, foreslaas Reglen ændret saaledes, at der fra det Tidspunkt, da Dagpengene nedsættes, kun ydes indtil $\frac{3}{4}$ af de nedsatte Dagpenge.

Selvfølgelig bør der ved Beregning af Godtgørelse for Husførelse 2 Steder fradrages et passende Beløb for Beparelse i Hjemmet.

Tilsvarende Ændringer bør foretages i Reglerne om Flyttegodtgørelse til Folkekirkens Tjenestemænd og — for saa vidt angaar Godtgørelsen for Befordring af Bohave — tillige i Reglerne vedrørende Folkeskolens Lærere.

Ved Forflyttelse uden Ansøgning ydes blandt andet en Godtgørelse af 4 pCt. af Aarslønnen for gifte og 2 pCt. for ugifte. Dette Beløb har sin Berettigelse som en Godtgørelse for mindre Anskaffelser ved Flytningen (f. Eks. Gardinstænger), Reparationer af Beskadigelser eller Forsikringspræmie o. l.; men paa dette Grundlag er der ingen Berettigelse for Godtgørelsen til de unge ugifte Tjenestemænd, blandt hvilke iøvrigt i mange Styrelsesgrene Forflyttelse uden Ansøgning hyppigst vil forekomme, enten for Uddannelsens Skyld eller til Supplering af paagældende Steds Personale. Der foreslaas derfor en Regel om, at Beløbet ikke ydes til ugifte under 25 Aar.

Endelig foreslaas en almindelig Regel, i Hovedsagen svarende til den for Folkekirkens og Folkeskolens Tjenestemænd gældende, at Flyttegodtgørelse kun ydes, hvis der er forløbet et vist Antal Aar siden sidste Forflyttelse; dog bør Godtgørelse for uansøgt Forflyttelse og for Forflyttelse samtidig med vedkommendes Forfremmelse altid ydes, medens Antallet af Aar, der skal hengaa, for at Flyttegodtgørelsen kan oppebæres, for de nævnte Tjenestemænd er sat til 10, mener man, at Tidsrummet her bør sæt-

tes til 5 Aar, hvorhos der ikke bør tages Hensyn til Flytninger forud for Gennemførelsen af denne Regel.

III. Satserne for Overarbejdspenge og Erstatning for mistede Fridage.

Medens Spørgsmaalet om Overarbejdets Beregning er behandlet i Kapitel 1, behandles her Satserne. Disse er nu følgende:

	Overarbejds- penge pr. Grund- Time beløb	Erstat- ning pr. mistet Fridag	
For Tjenestemænd i 6.—9. Løn- ningsklasse samt 11.—12. Løn- ningsklasse	Kr. 2.64	Kr. 2.40	Kr. 20.00
For Tjenestemænd i 13.—14. Løn- ningsklasse og Kontorister af 1ste Grad samt for Tjeneste- mænd i 15.—16. Lønningsklasse naar de i 3 Aar har været an- sat i disse Klasser	2.24	2.00	17.50
For Tjenestemænd i 15.—16. Løn- ningsklasse, indtil 3 Aar efter Ansættelsen i disse Klasser, til Tjenestemænd i 10., 17 b. og 18. Lønningsklasse samt til Elever, der har bestaaet Fag- prøve	1.99	1.75	15.00

For Landposthude og Hjælpeposthude, der ikke har fuld Tjeneste, er Beløbene for mistet Fridag forholdsvist lavere.

Det vil altsaa ses, at der for Overarbejdspengene allerede er indført en Regulering med Priserne, medens dette ikke er Tilfældet med Hensyn til Erstatningen for mistede Fridage.

Kommissionen mener dog, at den nævnte Regulering af Overarbejdspengene bør ændres. Man har nemlig for andre Ydelser foreslaaet en Reduktion paa henvend 40 pCt. med Prisnedgang, medens den nugældende Regel for Overarbejdspengene alene vil give en Reduktion af 24—33 pCt. i Forhold til nugældende Priser og 16—22 pCt. i Forhold til Niveauet 1919.

Det foreslaas derfor, at de nævnte Satser 2 Kr. 64 Øre, 2 Kr. 24 Øre og 1 Kr. 89 Øre nu nedsættes til henholdsvis 2 Kr. 55 Øre, 2 Kr. 20 Øre og 1 Kr. 90 Øre og derefter reguleres med henholdsvis 10, 9 og 8 Øre pr. 108 Kr. Nedgang eller Stigning af Dyrtidstillægget i Forhold til Beløbet 1134 Kr. Efter Prisniveauet 1916 vil Beløbene da blive henholdsvis 1 Kr. 55 Øre, 1 Kr. 30 Øre og 1 Kr. 10 Øre. Samtidig bør de 3 Satser vedrørende Erstatning for mistede Fridage reguleres med henholdsvis 70 Øre, 65 Øre og 55 Øre pr. 108 Kr. Afgivelse fra Dyrtidstillægget 1134 Kr., saaledes at Beløbet pr. 1916 bliver henholdsvis 13 Kr., 11 Kr. og 9 Kr. 50 Øre.

Det er da en Forudsætning, at der ikke skal finde Ændringer i Overarbejdspengene Sted paa Grund af eventuelle Svingninger i Konjunkturtillægget.

IV. Natpenge.

Ifølge de Lønningskommissionen af 1917 udarbejdede Bemærkninger til det til Grund for Statstjenestemandsløven liggende Lovforslag er Natpengene, der alene forekommer i Told- og Trafiketaterne samt Vandbygningsvæsenet, at betragte dels som et Tillæg for den særlig anstrengende Nattjeneste, dels som en Godtgørelse for Udgifter foranlediget ved denne Tjeneste.

Natpengene blev i de to første Etater, Statsbanerne og Postvæsenet, forud for 1. Oktober 1919 ydet for Tiden Kl. 11 Aften til Kl. 5 Morgen og beregnedes pr. Time med 15 Øre i de lavere Klasser og 30 Øre i de lidt højere Klasser.

Ved Tjenestemandsløven ændredes Tiden til Kl. 10—6, og Satserne fastsattes derefter administrativt til henholdsvis 45 Øre og 65 Øre, altsaa en meget betydelig Forhøjelse. Det bemærkes i denne Forbindelse, at Lønningskommissionen udtalte, at Forholdet mellem de to Satser burde være som 2:3.

Kommissionen foreslaar, at Natpengene, der hidtil har været beregnede saaledes, at Brøkdelen af Timer for den enkelte Nat er afrundet til fulde Timer, fremtidig alene skal beregnes paa Grundlag af Tiden afrundet opad til Mangelfold af $\frac{1}{2}$ Time.

Dernæst er der Enighed om at foreslaa Satserne regulerede automatisk med Dyrtidstillægget, saaledes at der for hver 108 Kr. Nedgang eller Forhøjelse i Forhold til Dyrtidstillægget for gifte Mænd pr. 1. April 1921 (1134 Kr.) afdrages henholdsvis tillægges 2 Øre for 14.—18. Lønningsklasse m. fl. og 3 Øre for Assisterter m. fl.

Kommissionen har derhos været inde paa den Tanke at vende tilbage til alene at beregne Natpenge for Tiden Kl. 11 Aften til Kl. 5 Morgen, idet man har ment, at den Omstændighed, at en Tjeneste slutter mellem Kl. 10 og 11 Aften eller begynder mellem Kl. 5 og 6 Morgen, hverken kan siges at paabyrde Tjenestemanden særlige Udgifter eller at give vedkommende Tjeneste en saadan særlig anstrengende Karakter at der i og for sig kunde være Grund til en særlig Godtgørelse til Tjenestemanden, navnlig da i en Tid, hvor Statens økonomiske Stilling opfordrer til Sparsommelighed.

Under Hensyn til det i Lønningskommissionens Betænkning anførte, derunder ogsaa, at der i Beregningen fra Kl. 10—6 haves en vis Tilknytning til Døgnet's Tredeling, har man dog opgivet mod den fra Tjenestemandrepræsentanterne fremkomne Modstand at foreslaa denne Lovændring foretaget, og der er da opnaaet Enighed i Kommissionen om, at de nugældende Satser for Natpenge, der som foran nævnt er fastsatte administrativt, nedsættes med 5 Øre, saaledes at Satserne bliver 40 Øre for de lavere Klasser og 60 Øre for de højere Klasser, hvorfra gaar den Nedsættelse, der følger af den i August 1921 konstaterede Nedgang i Dyrtidstillægget.

V. Køre- og Sejlpenge.

Om Kørepenge er ved Statstjenestemaudsloven givet fælles Regler for Statsbanerne, Postvæsenet og Toldvæsenet, medens Forholdet tidligere var forskelligt, idet Statsbanerne almindeligvis ydede det rejsende Personale en Godtgørelse efter Vej længden (Kilometerpenge), medens Postvæsenet som nu beregnede Rejsepenge pr. Time.

Kørepenge er ved Tjenestemandsløven fastsat til omtrentlig $\frac{2}{3}$ af de for Tjenesterejser fastsatte Time- og Dagpenge, og dette er ved den administrative Fastsættelse af Beløbene fortolket saaledes, at de er fastsat til omtrent $\frac{2}{3}$ af Timepengene, hvorved Kørepenge for Rejser paa 1 Døgn bliver omtrent lige saa stor som Dagpengene, for nogle Klasser endog lidt højere. Omend der i Lønningskommissionens Bemærkninger til paagældende Lovparagraf kan findes et Holdepunkt for en saadan Fortolkning, mener Kommissionen dog, at denne er uholdbar, baade fordi den strider mod Lovens Ord, og fordi den i Strid med den til Grund for Bestemmelserne liggende Tanke, at der for disse Rejser paa bestemte Strækninger, hvor Opholdsværelse paa Endestationen leveres af Staten, af paagældende Tjenestemænd bør træffes en Ordning, der ikke forudsætter saa store Merudgifter som de egentlige Tjenesterejser, for hvilke Time- og Dagpenge ydes.

Kommissionen foreslaar da en ny Affattelse af § 1297, til hvis enkelte Punkter bemærkes følgende:

Til de Tjenestemænd, der kan oppebære Kørepenge i Stedet for Time- og Dagpenge, er henført Toldkontrolører, idet ogsaa disse nu kan foretage Rejser af paagældende Natur.

Dernæst er Kredsen af saadanne Tjenestemænd udvidet med en almindelig Regel om, at Tjenestemænd, der foretager Rejser paa bestemte Strækninger, under Vilkaar svarende til de for det kørende Personale gældende, skal oppebære Kørepenge i Stedet for Time- og Dagpenge. Udvalget har her først og fremmest tænkt paa Overbanemestre, hvis Rejser ikke ses at være væsentlig forskellige fra det kørende Personales, men man har foretrukket en almindelig Regel i Stedet for en Indføjelse af bestemte Tjenestemænd, idet Udvalget ikke er klar over, hvilke andre Tjenestemænd der muligvis bør henregnes hertil.

Dernæst har Kommissionens Flertal foreslaaet slettet Reglen om, at der ydes Kørepenge for Rangering med egentlige Rangermaskiner paa Hjemstedet. Denne Godtgørelse, der for Tiden andrager ca. 400,000 Kr., var foreslaaet inddraget af Lønningskommissionen, men indsat under Folketingets Behandling af Lovforslaget som Følge af stærke Krav fra paagældende Tjenestemænd. Godtgørelsen er uden reel Berettigelse, da denne Tjeneste ikke i Henseende til Merudgifter adskiller sig fra andre Tjenester paa Hjemstedet. Man foreslaar dog en Afvikling af denne Ydelse, saaledes at der ydes de Tjenestemænd, som umiddelbart forud for Ydelsens Afskaffelse udførte Rangertjene-

ste, saalænge de fortsætter med denne Tjeneste, en Godtgørelse af 50 pCt. det første Aar, 40 pCt. næste Aar og derefter 30 pCt, alt beregnet af de til enhver Tid gældende Kørepenge.

Man har i Kommissionen været inde paa den Tanke, at de første 3 Timer af en Tur skulde fradrages ved Kørepengeberegningen (og tilsvarende for Timepenge), men har dog ikke med den fra Tjenestemændenes Repræsentanter rejste Modstand villet fastholde dette, hvorfor man foreslaar Reglen om Kørepengenes Størrelse pr. Time i Forhold til Timepengene opretholdt uforandret, dog med den Tilføjelse, at der for et Døgn ikke udbetales mere end $\frac{2}{3}$ af de fulde Dagpenge uden Nattillæg.

Under Stk. 3 er den nugældende Regel om særlig Godtgørelse til det rejsende Personale for selv at skaffe sig Natophold, hvor Staten undtagelsesvis ikke stiller Logis til Raadighed, optaget i en under Hensyn til foranstaaende Ændringer noget forandret og iøvrigt administrativt lettere gennemførlig Form.

Medens man under Natpenge og Dagpenge har foreslaaet en særlig administrativ Regulering med Priserne, er en saadan udtrykkelig Regel overflødig for Kørepenge, idet disse vil følge Timepengenes Forskydninger. De Satser, som omtrentlig svarer til $\frac{2}{3}$ af de af Kommissionen foreslaaede Timepenge, og de tilsvarende Satser, hvis Prisniveauet af 1916 naas, er følgende:

	Niveau 1921	Niveau 1916
	Øre	Øre
6.—7. Lønningsklasse . . .	39	30
8.—9. og 11.—13. — . . .	30	20
10. og 14.—16. — . . .	25	16

Til Sammenligning hermed tjener, at Kørepenge i 1914 i Postvæsenet for de to øverste Grupper var 18 Øre og for nederste Gruppe 10 Øre pr. Time, ganske vist med et Tillæg af henholdsvis 8 og 5 Øre pr. Time for Arbejde i Nattimerne, et Tillæg, der dog nu maa siges at være indbefattet i Natpengene. I Statsbanerne anvendtes som tidligere nævnt et andet Grundlag for Godtgørelsen til det rejsende Personale, saa en Sammenligning ikke vel er mulig. Det skal iøvrigt bemærkes, at den øverste Klasse kun omfatter et meget lille Antal af det rejsende Personale.

For Tiden er Satserne henholdsvis 50 Øre, 40 Øre og 33 Øre og saaledes, at 10. Lønningsklasse (Medhjælperne) henhører til mellemste Sats.

Stk. 4 svarer til nugældende Bestemmelse.

Under Stk. 5 foreslaas den nuværende Godtgørelse til Færge- og Skibspersonale i Statsbanerne principielt opretholdt, men Satserne er foreslaaet nedsatte med ca. 20 pCt, og der er foretaget Tilføjelse om Regulering med Priserne, hvorhos ogsaa 16. Lønningsklasse er inddraget under Regelen.

Stk. 6 og 7 omfatter de nu i § 297 Stk. 3 indeholdte Regler, men klarere udformet i Overensstemmelse med administrativ Praksis.

Mindretalsindstilling.

Et Mindretal (Bødskov, Friis-Skotte, Th. Petersen og Vedel) stiller følgende Ændringsforslag:

I. Time- og Dagpenge (§ 1289).

1. I Stk. 1 ændres »4 km« til »2 km«.

Ved Statsbanerne har der i den sidste Meneskealder været ydet Dag- og Timepenge, naar Tjenestemændene maatte fjerne sig mere end 2 km fra Hjemstedet. At ændre 2 km til 4 km vil være ensbetydende med at forlange, at Tjenestemændene selv skal afholde uundgaelige Rejseomkostninger, hvormed ogsaa de kortere Rejser er forbundne; men saadanne økonomiske Tab kan Tjenestemændene ikke bære.

V. Kørepenge.

2. § 1297 Stk. 1. tilføjes in fine:

»Endvidere oppebærer Lokomotivpersonalet Kørepenge for Rangering for egentlige Rangermaskiner.«

Lokomotivpersonalet har i mange Aar faaet Timepenge for Rangering paa Hjemstedet. Godtgørelsen ydes, fordi denne Tjeneste anses for særlig anstrengende. Lønningskommissionen foreslog enstemmigt, at Godtgørelsen skulde bortfalde men under Lovforslagets Behandling i Rigsdagen blev der indsat en Bestemmelse i Loven, der fremdeles hjemler Lokomotivpersonalet Ret til nævnte Godtgørelse. At lade denne bortfalde nu, vil paaføre en ikke ringe Del af Lokomotivpersonalet et saa betydeligt Tab, at man ikke bør tilraade, at det sker paa et Tidspunkt, hvor der ikke samtidig skal ske en Regulering af Lønningerne.

Forslag til Ændring i Tjenestemandsløven af 12. September 1919.

1. Del.

§ 12 Stk. 2. Ordene »Forskellen mellem sin egen Stillings og den højere Stillings Grundløn« rettes til »Forskellen mellem den ham i hans egen Stilling tillagte Grundløn med Alderstillæg og det Beløb, han i Grundløn og Alderstillæg vilde oppebære ved en Udnævnelse i den højere Stilling«, og i Stykkets Slutning tilføjes: »Ferie og Sygdom indenfor Funktions-tiden medregnes ikke ved Godtgørelsens Beregning«.

§ 12 Stk. 4 »eller særlige Godtgørelser saasom Natpenge, Overarbejdspenge o. l.« udgaar.

Som nyt Stk. 6 indsættes:

»Stk. 6. Vederlag efter nærværende Paragraf vil kun kunne ydes, hvor der foreligger Funktion i en normeret Stilling, dog at der af vedkommende Minister, efter at Sagen har været forelagt Lønningsraadet til Udtalelse, vil kunne fastsættes Undtagelse herfra for Stillingen udenfor Administrationskontorer«.

I Slutningen af Stk. 5 tilføjes: »jfr. Kapitlerne 4, 5 og 6«.

I § 13 ændres Overskriften til »Om Ferie, Orlov og Sygdom« og som nyt Stk. 5 tilføjes:

»Stk. 5. Ved et af Finansministeren efter Udtalelse af Lønningsraadet udstedt Reglement

vil der kunne fastsættes Regler, hvorefter der under langvarig eller gentagen Sygemelding indtræder en Begrænsning af Lønningen samt gives Vejledning i Henseende til det Tidspunkt, da Afskedigelse af en sygemeldt Tjenestemand bør finde Sted.«

I § 33 Stk. 1. rettes »4 pCt. p. a.« til »2 pCt. halvaarlig, beregnet af det ved Udgangen af hvert Aars Juni og December Maaned restende Beløb.

I § 79 Stk. 1. udgaar Ordene »Sportler, Gebyrer, Procenter, Skrivepenge og lignende uvisse Indtægter, Godtgørelse for Ekstra- eller Nattjeneste, Vederlag for Overtidsarbejde«, og Ordene »Honorarer een Gang for alle« rettes til Vederlag engang for alle«.

Bemærkninger til Forslag om Funktionsvederlag m. v.

1. Funktionsvederlag.

Kommissionen har behandlet de i Tjenestemandsløvens § 12 givne Regler om Funktionshonorarer og de sig dertil sluttende administrative Regler for Told- og Trafiketaterne, og man stiller Forslag om de i Bilag 5 anførte 4 Ændringer til § 12.

Den første af disse vil ændre det Forhold, som sælig i de senere Aar med de i Anledning af Overtagelsen af de sønderjydske Landdele mange og langvarige Konstitutioner har været ret iøjnefaldende, nemlig at den konstituerede kan oppebære mere, end Tilfældet vilde være, hvis han var udnævnt i Stillingen; dette vil, idet Honoraret nu beregnes til Halvdelen af Forskellen i Grundløn, gælde Tjenestemænd, hvis Alderstillæg er betydelige i Forhold til Grundlønnen.

Tillige foreslaar man optaget en Regel om, at Ferie og Sygdom indenfor Funktionstiden fradrages ved Godtgørelsens Beregning.

Den anden Ændring angaar det Forhold, at der hidtil har været ydet Erstatning for Natpenge, Overarbejdspenge o. l., hvis den fungerende har maattet opgive Beløb af denne Art, og disse har været højere end Funktionshonoraret, eller hvis saadant Honorar slet ikke er ydet, f. Eks. fordi Funktionen ikke har været 6 Uger. Kommissionen maa finde det uberettiget at yde saadanne Beløb, hvor den særlige Tjeneste, der begrunder Ydelserne, ikke faktisk er udført, og maa tillige hævde, at Tjenestemændene ikke har Ret til at regne med saadanne Ydelser som en varig Lønningsdel, jfr. særlig det i Betænkningen udtalte om Overarbejdspenge.

I den tredje af Kommissionen foreslaaede Ændring fastslaas det, at den almindelige Betingelse for Ydelse af Funktions- (eller Konstitutions-) Vederlag er, at der fungeres i en normeret Stilling.

Om dette Forhold har der i Told- og Trafiketaterne hidtil været gældende en saalydende Regel:

»Godtgørelsen kan almindeligvis kun ydes for Konstitution eller Funktion i normerede

Stillinger. Dog kan der — efter Styrelsens nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde — ydes Funktionsvederlag for Bestridelse af Stillinger, som ikke er lovhjemlede, naar Tjenestens forsvarlige Besørgelse kræver, at en Tjenestemand udfører Funktioner, svarende til en Stilling af højere Grad, og vedkommende Tjenestemand under saadanne Forhold helt er overgaaet til at udføre en Tjenestegerning, der normalt udføres af en Tjenestemand i højere Stilling, i hvilke Tilfælde der dog paa Tillægsbevilningsloven vil være at gøre nærmere Rede for de i denne Anledning anvendte Beløb.

Der er indenfor Kommissionen rejst Spørgsmaal om, hvorvidt det overhovedet er hjemlet i noget Tilfælde at yde Funktionsvederlag, naar den paagældende Stilling ikke er normeret; men det er paa den anden Side oplyst, at der har været rejst Tvivl om, hvorvidt § 12 overhovedet indeholder Hjemmel for at begrænse Ydelsen til de normerede Stillinger. Kommissionen foreslaar da, at den nævnte Begrænsning, der efter hvad der er oplyst har været en Forudsætning for Reglerne, udtrykkelig udtales i Loven, dog saaledes, at vedkommende Minister efter Udtalelse af Lønningsraadet vil kunne fastsætte Undtagelser herfra for Stillinger udenfor Administrationskontorer.

Den fjerde Ændring er rent formel, idet den alene gaar ud paa at indsætte en Henviisning til Kapitlerne 4, 5 og 6, efter at det ved Lov er fastslaaet, at den i en Tjenestestilling konstituerede Ikke-Tjenestemand kan oppebære Sted-, Dyrtds- og Konjunkturtillæg med visse Begrænsninger.

Der har af Personalets Repræsentanter været rejst Spørgsmaal om at yde Funktionshonorar ogsaa for kortere Tid end 6 Uger, saaledes at Ydelsen i det hele skulde beregnes pr. Dag, og det er som Motivering herfor anført, at man i Statsbanerne ofte lader en Tjenestemand fungere i højere Stilling i indtil 4 à 5 Uger, hvorefter Funktionen overdrages en anden Tjenestemand.

Kommissionen maa fastholde den gældende Grænse af 6 Uger, saavel af administrative som af økonomiske Grunde, men der er paa den anden Side Enighed om at udtale, at omend det naturligvis vil være berettiget for Styrelsen i enkelte særlige Tilfælde at lade Funktionen overgaa til en anden, vil en almindelig Ordre eller Praksis som den ovenfor anførte — navnlig hvis den gaar ud paa uden Nødvendighed at afbryde en løbende Funktion inden de 6 Ugers Forløb — efter Udvalgets Opfattelse være i Strid med Lovens Forudsætninger.

De administrative Bestemmelser, bortset fra den ovenfor nævnte, gaar ud paa følgende:

At den paagældende har fungeret for forskellige Personer eller i forskellige Stillinger, udelukker ikke Godtgørelse, naar Funktionen har været uden Afbrydelse; i Tilfælde af Funktion i Stillinger i forskellig Lønningsklasse beregnes Godtgørelsen forholdsvis efter de Stillinger, hvori der er fungeret.

Der tilkommer ikke en Medhjælper Godt-

gørelse for Funktion som Assistent, da de paagældende Tjenester er ligeartede.

De i § 1299 omhandlede Honorarer kan i Tilfælde af Funktion eller Konsitution oppebæres i Overensstemmelse med det i Lovens § 12 for uvisse Indtægter fastsatte.

Disse Regler foreslaas opretholdt uforandrede.

Sygdом.

Lønningskommissionen af 1917 har i sin Betænkning Bind 1 Side 87 ff paa Grundlag af Skemaer udfyldte af de forskellige Styrelsesgrene tilvejebragt en Statistik over Tjenestemændenes Sygelighed uden dog at stille noget Forslag om ændret Fremgangsmaade fra Statens Side i Tilfælde af Sygemeldinger, idet Statistikken i Betænkningen alene er anvendt til Belysning af Forholdet mellem mandlige og kvindelige Tjenestemænds Arbejdsevne.

Nærværende Kommission mener, at der paa enkelte Punkter tiltrænges en nærmere Regel, og har derfor stillet Forslag om i Tjenestemandslovens § 13 at indføje en Bestemmelse, der giver Hjemmel til Fastsættelse af et administrativt Reglement om dette Forhold. Man maa nemlig i hvert Fald foreløbig foretrække, at Ordningen gennemføres administrativt fremfor at fæstne Detaillerne i Loven, idet man mener, at der bør indvindes Erfaring paa dette Omraade, inden de nærmere Regler fastslaaes for stærkt.

Kommissionen foreslaar, at det paagældende administrative Reglement, der tænkes givet af Finansministeren, faar følgende Indhold:

»Under Tjenestemænds Sygdom vil der, saafremt Lægeattesten giver Haab om Helbredelse, i Almindelighed kunne hengaa indtil 1 Aar, inden Afskedigelse finder Sted, og kun under ganske særlige Forhold yderligere en kortere Tid; den nævnte Tid vil dog kunne afkortes under Hensyn til tidligere Sygeperioder, vedkommendes Alder o. l. Naar Lægeattesten ikke giver Haab om Helbredelse, hør der i Almindelighed snarest foretages Skridt til Afskedigelse. Det i Tjenestemandsloven § 8 Stk. 2 nævnte Varsel bør gives saa betids, at ovennævnte Frist ikke som Følge af Varslet forlænges.

Saafermt en Tjenestemand har tilsammen 180 Sygedage uden nogen sammenhængende Periode af 3 Aar, i hvilken Sygedagenes Antal ikke overstiger 30, skal der for hver Sygedag afdrages $\frac{1}{1000}$ af den aarlige Lønning indbefattet alle almindelige og særlige Tillæg, jfr. dog tillige det foran anførte om Synspunkterne for Afskedigelse. Herved bortses dog fra Sygedage, der er en direkte Følge af Tilskadekomst i Tjenesten, samt fra Sygedage i de normale aarlige Ferier. Styrelsen vil dog være berettiget til ikke i Tallet 180 Dage at medregne Dageantallet for en enkelt alvorlig Sygdom, naar Spørgsmaalet herom rejses under Sygemeldingen eller umiddelbart efter Tjenestens Tiltrædelse.

Den første Del af Reglementet omhandler altsaa Spørgsmaalet om, hvornaar Afskedigelse af sygemeldte Tjenestemænd skal finde Sted.

Den nuværende Praksis er her forskellig, idet mange Styrelsesgrene uden videre lader hengaa mindst 1 Aar, inden Afskedigelse finder Sted, medens andre gaar ud fra den Betragtning, at det kun er berettiget at lade Staten betale Lønning i Stedet for Pension, saafremt der er Udsigt til den syge Tjenestemand's Helbredelse, og derfor foretager Skridt til Afsked, naar Lægeattesten ikke giver saadan Udsigt; det maa herbemærkes, at Tjenestemand's lovens § 8 under alle Omstændigheder giver den sygemeldte Tjenestemand 3 Maaneders Varsel.

Kommissionen maa slutte sig til den sidste Betragtning, og man fremhæver i Forslaget yderligere, at tidligere Sygemeldinger, vedkommendes Alder o. l. bør faa Indflydelse paa det Tidspunkt, da Afskedigelse bør finde Sted.

Dernæst forslaaes i 2. Stk. en Regel vedrørende stadige Sygemeldinger med Afbrydelser. Selvfølgelig bør et saadan Forhold kunne medføre Afsked; men man mener, at der tillige kan opnaas en Begrænsning af Statens Udgifter ved Indførelse af en Regel i Lighed med den for Telefonpersonalet ved Lønningsraadets Medvirkning fastsatte, hvorefter Lønnen nedsættes, naar der ialt har været et vist Antal Sygedage, dog at der ved en passende Tids Tjenestegøring uden større Antal Sygedage indtræder Afbrydelse med Hensyn til Medregning af tidligere Sygedage.

For Telefonpersonalet er det nævnte Antal Sygedage 365, og Afbrydelse finder Sted ved 1 Aars Tjenestegøring uden Sygemelding.

Kommissionen finder det uheldigt, at en enkelt eller enkelte Sygedage i et Aar skal faa afgørende Indflydelse paa Lønberegningen, og foreslaar derfor i Stedet en Periode af 3 Aar med tilsammen højst 30 Dages Sygemeldinger. Derimod maa man særlig for de yngre anse Tallet 365 for alt for højt, hvorfor man foreslaar 180 Dage med Adgang for Styrelsen til at undlade at medregne Dageantallet for en enkelt alvorlig Sygdom. Det er dog Forudsætningen, at Spørgsmaalet rejses under Sygemeldingen eller umiddelbart efter Tjenestens Tiltrædelse.

Det har været drøftet, hvorvidt der i Sygedagene alene skal medregnes Tjenestedage, og man er kommen til det Resultat, at de normale aarlige Ferier bør undtages, hvorimod der ikke ses nogen Grund til at undtage de i en Sygeperiode faldende ugentlige Fridage fra at medregnes, hvilket ogsaa vilde vanskeliggøre Beregningen, særlig hvor Fridagen ikke regelmæssig falder paa en bestemt Ugedag, eller hvor en Tjenesteturnus indeholder flere Fridage end de reglementerede, hvilket særlig vil forekomme for kørende Personale.

Det er Forudsætningen, at man ved Reglens Anvendelse ikke skal regne med Sygedage forud for Reglementets Ikrafttræden.

III. Afdrag paa Lønningsforsku.

Kommissionen foreslaar her en Regel, som simplificerer det administrative Arbejde ved Be-

regningen og Revisionen af Renter af Lønningsforsku.

Forholdet er nemlig det, at man, selv om Renten kun betales 2 Gange aarlig, nu maa beregne den maanedlig under Hensyn til at Afdragene pr. Maaned stadig formindsker Gælden. Fremtidig foreslaas Renten alene beregnet af det ved Halvaarets Udløb resterende Beløb. Selv om Forholdet ikke kan tillægges stor Betydning, mener man dog, at det bør rettes ved den foreliggende Lejlighed.

IV. Efterindtægt.

Af tilsvarende Grunde som nævnt under den 2. Ændring til § 12 maa det anses for uberettiget at yde Efterindtægt af Natpenge, Overarbejdsspenge o. l., hvorfor der i § 79 Stk. 1 foreslaas slettet Ordene »Godtgørelse for Ekstraeller Nattjeneste, Vederlag for Overtidsarbejde«. Samtidig foreslaas efter Sportelsystemets Ophør slettet Ordene »Sportler, Gebyrer, Procenter, Skrivepenge og lignende uvisse Indtægter«. Endvidere foreslaas i nævnte Paragraf en Ændring af »Honorarer een Gang for alle« til »Vederlag engang for alle« i Overensstemmelse med Lovens almindelige Sprogbrug, jfr. § 41, Stk. 2.

MIDLER TIL FORHINDRING AF KØRSEL FORBI STOPPSIGNAL.

Ved Otto Bendixen.

I adskillige Aar har forskellige Opfindere og Konstruktorer arbejdet med at konstruere Apparater, der ved mekanisk Indvirkning paa Lokomotivet kunde bistaa Lokomotivføreren i Iagttagelsen af Signalerne og derigennem forøge Driftssikkerheden. Løsningen af dette Spørgsmaal er overordentlig vanskeligt, da der naturligvis maa kræves, at Apparatet er fuldkommen driftssikkert og ikke kan svigte. Vi skal i det følgende efter »Zeitung des Vereins Deutscher Eisenbahnverwaltungen« i Uddrag gengive et Foredrag, som Professor Möllering, Dresden, har holdt om »Midler til Forhindring af Kørsel forbi Stoppsignal«. Foredraget holdtes i Dresdens elektrotekniske Forening. I Tilslutning hertil skal vi beskrive et Apparat, som i samme Øjemed med gode Resultater er i Anvendelse ved »Great Western Railway« i England og er beskrevet i »The Lokomotive«.

De store Jernbaneulykker som Følge af Forbikørsel af »Stop« lader altid det Spørgsmaal komme frem, om ikke Lokomotivføreren bør have en eller anden Hjælp til Understøttelse ved Signaliagttagelser. De sædvanlige Linesignaler er ret fuldkomment udformet og kan ikke undværes af Hensyn til Liniearbejderne, selv om Lokomotivføreren ad anden Vej kunde faa Underretning om »Kør« eller »Stop«. De optiske Signaler har imidlertid den Svagheit, at Opfattelsen af dem kun sker gennem Øjet, hvorfor det er nødvendigt, at Lokomotivføreren er godt strækningskendt. Om Dagen er Faren for Forbikørsel af »Stop« ikke saa stor, da Lokomotivføreren ogsaa ubevidst erindres om sin Pligt gennem Omgivelserne. Langt værre er det om Natten, selv om Natsignalerne er mindst lige saa tydelige og let erkendelige som Dagsignalerne, thi Strækningskendingen viskes om Natten stærkt ud, særlig i Taage og stærkt Mørke og særligt paa lige, ensformige Strækninger. En særlig anspændt Opmærksomhed er derfor om Natten nødvendig, da Synlighedstiden for et Forsignal ofte ikke er mere end 6—10 Sekunder. Man kan nu spørge, om ikke en Forøgelse af Frontlanternernes Lysstyrke vilde bedre Forholdet, idet den her brugte Lysstyrke er saa ringe, at den praktisk er værdiløs som Hjælp til Signaliagttagelse. I Amerika har man ofte — undertiden ifølge Lov — noget stærkere Frontlanterner, indtil 1500 N. L. I Wisconsin forlanges en saadan Lysstyrke, at Lokomotivføreren i klart Vejr kan se en Genstand af Størrelse som en Mand endnu i 250 m Afstand. Dette hjælper dog kun paa lige Bane, ikke i Kurver; man ønsker i Amerika ogsaa om Natten at kunne se Formen af Dagsignalerne, vel nok fordi Natsignalerne dér ikke er saa gode og stormsikre som her.

(Fortsættes.)

25 AARS JUBILÆUM.

Den 1. Oktober kan Lokomotivfører N. P. S. Madsen, Johannevej 11, St., København F., fejre 25 Aarsdagen for sin Ansættelse som Lokomotivmand.

LOKOMOTIVFYRBØDERKREDSEN.

Afdelingskassererne bedes sende Beløbet til Opholdsværelsernes Udsmykning (20 Øre pr. Medlem pr. 1. Juli) sammen med Kontingentet for Juli Kvartal.

Carl Petersen.

EN UDFLUGT.

De københavnske Lokomotivføreres Afdelinger foretog den 18. August en Udflugt med Damer til Frederiksværk.

Afrejsen fandt Sted fra Kh. Kl. ca. 8 Fm. med Ankomst til Frederiksværk Kl. ca. 11 Fm.

Efter at den medbragte Frokost var fortæret i Hotel Arrisøes Have, foretog Selskabet en Spadseretur i Omegnen. Turen gik langs Aaen, forbi Arresødal, over Højbjerg, Bunkbakken til Maglehøj, og efter at en Forfriskning var indtaget i Bregnerød, gik Turen tilbage til Frederiksværk, hvor Middagen indtoges paa Hotel Arresø.

Efter Middagen fik Deltagerne sig en Svingom, for derefter Kl. 7, efter alles Mening alt for tidligt, at paabegynde Hjemturen.

Paa hele Turen, der var begunstiget af et dejligt Sommergejr, herskede en munter Stemning, og adskillige Deltagere udtalte deres Forundring over, at ikke flere havde meldt sig til Deltagelse i den fornøjelige Udflugt, for hvis udmærkede Arrangement d'Hrr. Carlqvist og Unschuld forjener Tak.

Deltager.

FODBOLDKAMP.

Søndag den 28. August spilledes der en Fodboldkamp i Nyborg mellem D. S. B. Boldklub, København, og D. S. B. Boldklub, Nyborg. Kampen stod om en af D. S. B. Værksted

i København udsat stor, smuk Pokal. Pokalen skal vindes 3 Gange i Træk eller 4 Gange ialt. Fodboldkampen, som begyndte Kl. 1½ Eftermiddag, havde trukket mange Tilskuere til Pladsen. I første Halvleg noteredes for hvert af Holdene 1 Maal. Nyborg var her de overlegne. I anden Halvleg noteredes for Nyborg 1, for Københavnerne 4 Maal. Dette Resultat i anden Halvleg skyldtes dog, at Nyborgerne havde 2 Spillere med daarlige Ben. Holdene var ellers hinanden jævnbyrdige. Københavnerne vandt saaledes med 5 Maal mod 2 og hjemførte Pokalen for første Gang. Efter Kampen bænkedes man ved Spisebordet, hvor ca. 40 spise- og sportslystne deltog — senere Bolle Punsch m. m. — Til Foraaret skal Nyborg til København og haaber da at hjemføre Pokalen.

m. d.

TAKSIGELSE.

For den store Opmærksomhed og for de prægtige Gaver, der af Kolleger overraktes os paa min 50 Aars Fødselsdag bringes alle Kolleger min Hustrus og min hjerteligste Tak.

M. Mortensen.

Da det er os umuligt at bringe alle, der har bidraget til den udmærkede Fest i Nyborg og til de smukke Gaver, der overraktes mig og min Hustru, beder jeg alle og enhver gennem disse Linier modtage min Hustrus og min bedste Tak.

Skanderborg, den 7. Sept. 21.

L. Rasmussen og Hustru.

BYTNING.

Bytning til Sønderjylland ønskes af en Lokomotivfører i Masnedsund.

Billet mrk. Ms. modtager Bladets Redaktion.

DØDSFALD.

Lokomotivfører C. F. Gummer, Assens, er efter et langt Sygeleje afgaaet ved Døden Lørdag den 27. August.

Ved Gummers Død har vi mistet en god Kollega, en omgængelig Kammerat, som altid mødte sine Medmennesker med Smil i Øjet og et elskværdigt Sindelag.

Ære være hans Minde.

C. T.

RETTELSE TIL ADRESSEFORTEGNELSEN.

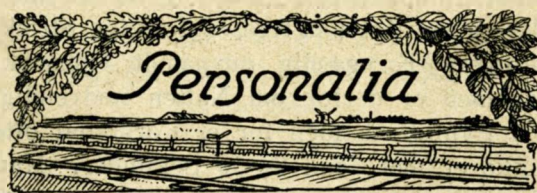
Afd. Nr. 29 Kasserer: S. M. Sørensen, Holstebrovej 6 (forandret Adr.); Afd. Nr. 28 Kasserer: P. K. Christensen, Vestergade 28 (ny Kasserer); Afd. Nr. 25 Repr. for Feriehjemmet R. J. Jensen, Skolegade 11 (ny Repræsentant); Afd. Nr. 41 Formand: J. C. Jensen, Nørregade (ny Afd. Formand).

RABATBILLETTER.

Paa Foreningens Kontor (mellem 12 og 4) kan vore Medlemmer erholde Billetter til Folke-teatret til følgende Rabatpriser:

	Ord. Pris	Rabatpris
Orkesterloge 1. Rk.	Kr. 5.70	Kr. 4.75
— 2.—3. Rk.	5.10	3.90
Balk. 1. Rk. 1. Parketloge 2.—3. Rk.	3.65	2.70
— 2. Rk. 2. — 2.—3. Rk.	3.05	2.10
Parterre	2.45	1.70
Skat og Garderobe iberegnet		

Til Zoologisk Have: (Ord. Pris 1 Kr.) Vore Medlemmer 65 Øre.

Forflyttelse efter Ansejning:

Under 27/7 21: Lokfører E. F. C. P. Møller, Langaa, til Sønderborg.

Fra 1/8 21: Lokfyrbøder G. H. Olsen, Vedde, til Sorø.

Fra 1/8 21: Lokfyrbøderne: K. P. Hambak, Skjern, til Nykjøbing M (Rangerfører) ifølge Opslag, K. M. Kristiansen, Østerbro, til Vejle H (Rangerfører) ifølge Opslag, V. A. Hansen, Herning, til Kolding (Rangerfører) ifølge Opslag, og J. E. Larsen, Aabenraa, til Odense (Rangerfører) ifølge Opslag.

Forflyttelse:

Under 27/7 21: Lokfører H. Nielsen, Randers, til Langaa.

Under 1/8 21: Lokfyrbøder C. S. J. Høbo, Kbhavns Godsbgd., til Skjelskør.

Fra 1/8 21: Lokfyrbøder A. P. Rasmussen, Struer, til Thisted.

Tilbagekaldte Forflyttelser:

Forflyttelsen efter Ansøgning fra 1/7 21 af Lokfyrbøderne (Rangf.) H. K. Danielsen fra

Kolding til Fredericia, og A. L. Wedebye fra Thisted til Nyborg, er efter Ansøgning tilbagekaldt.

Min. Udnyttelse e. Ans. til Lokomotivmester II fra 1/8 21:

Lokfører J. C. Nielsen, Skanderborg, i Sønderborg.

Min. Afsked e. Ans. p. G. af Alder m. Pens. med Udgangen af September Md. 1921:
Lokfører J. M. Kierulff, Aarhus H.

Min. Afsked m. Pens. p. G. af Svagelighed med Udgangen af November Md. 1921:

Lokførerne F. W. Olsen, Struer, og Terkild Jensen, Korsør.

Afgaaet ved Døden den 27/8 21:
Lokfører C. F. Gummer, Assens.

Tilladelse til at bytte Opholdssted under 19/8 21:
Lokfyrbøderne A. G. R. Christensen, Aalborg, og J. A. Jeppesen, Sønderborg.

Navneændring:

Lokfører C. L. Møller, Kbhavns Godshg., hedder fra 12/8 21 Carl Ludvig Frankholm.

Navnerettelse:

Lokofyrbøder C. A. Lauritsen, Aalborg, hedder rettelig Christen Alfred Laursen.

Nærværende Nummer er afleveret paa Avisposten den 21. September

I. V. Rasmussens Danseskoler.

Undervisningen begynder den 1. Oktober.

Indmeldelser i September.

Telefon Vester 3089.

Program udlev. i Telefonkioskerne.

VESTERBROS FRUGTLAGER ENGHAVE PLADS II.

Frugt og Grøntsager.

Tørrede Frugter samt Conserves.
Billigste Priser.

H. J. HANSEN

Skrædermester

38, Sønder Boulevard 38.

Anbefaler sig til d'Hrr. Jernbanemænd

Telefon Vester 1574 y.

Leverandør til Varelatteriet.

Herrernes Magasin

Istedgade 64. Tlf. Vester 220 x.

Største Udvalg i **Hatte, Huer og Manchetskjorter.**

5 pCt. til Jernbanefunktionærer.

Største Udvalg paa Vesterbro i alle Slags **Straahatte.**

Gør Deres Indkøb hos vore Annoncører

Blomsterforretningen, Istedgade 29,

leverer smagfulde Kranse og Buketter. — Telefon V. 34 48.

Hjalmar Hansen, 1 Kl. Kolonialforretning

Istedgade 32.

(Fotoartikler)

Specialitet: Java Mocca Kaffe.

Selskabslokalerne, Frederiksberg Allé 11,

modtager Bestillinger paa Bryllupper — Konfirmationer — Baller.

20—100 Converts. — 1. Kl.s Køkken.

Ærbødigt J. M. HEDETOFT.

Vesterbros Skotøjshus

15, Absalonsgade 15,

bør være Deres **FODTØJ**
Leverandør i

Forretningen grundlagt 1879.

Tandlæge Frk. Sørensen

69, Istedgade 69.

Konsultation fra 10-7. Tlf. Vest. 905 x.

Ældre Tænder omsættes billigt, Plombering og Tandudtrækning. Moderate Priser. — Bedøvelse hver Dag Kl. 2.
Reparation udføres paa faa Timer.
Jernbanefunktionærer indrømmes 5%

Etablissementet

Telef. „Ny Ravnsborg“ Vst. 43

Vesterfælledvej 80—82. København

Ny Ravnsborg Cabaretten

„**RAKETTEN**“

hver Aften Kl 7 3/4. Billet Tlf. Vst. 4558

Forudbestilling fra Kl. 5.

Ærh. I. C. Christoffersen.

HERREKLÆDER PAA AFBETALING

Smukt Udvalg i færdige Habitter og Overfrakker.

Maalarbejde udføres smukt og billigt. Prima engl. Stoffer. Garanti for Pasning.

Herreskræderiet Valdemarsgade 49.

Telefon Vester 1692 x.

MORTEN PEDERSEN,

Tlf. 89. Viktualiehandler. Tlf. 89.

VALBY LANGGADE 36.

Announce-Expedition:

K. Johansen, Sommerstedgade 22^a, København B.

Træffes i Reglen daglig Kl. 1—2.

Telefon: Vester 4011.

Udgaar 2 Gange maanedlig.

Redaktion: Vesterbrøgade 98 a², København B.
Tlf. Vester 2895 v. eller Vester 8113.

Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.

Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Ryg

CREMO
Tobak.

**Blaa Serges
Klædning**

Kr. 198⁰⁰

English House
Nørreport.

**SKOTØJSMAGASINET
„VALDEMAR“**

Vesterbrogade 85 :: (Grundl. 1878)
Sidste Nyheder af al Slags Fodtøj.
Leverandør til Forbrugsforeningen.
Reparationer udføres.

H. C. Hansen,

62, Vesterbrogade 62.

Trikotage- og Garnforretning.

Stort Udvalg.

Underbeklædning — Strømper — Sokker

J. Nielsen — Telefon 8631

Nørrebrogade Nr. 32 — Kjøbenhavn N.

Tapet og Rullegardiner

til Lagerpris

Salg direkte fra Lager,

Glas, Porcelæn og Køkkenudstyr.

FJELLANDER & LARSEN

Kontor og Prøvelager

Telf. Vest. 148^x. Vesterbrogade 36, Bagbygningen. Telf. Vest. 148 x.

Statsbanefunktionærer 10 pCt. Rabat.

SMØRFORRETNINGEN anbefaler fineste lurmærket
„GODTLAND“ SMØR - MARGARINE - PALMIN - ÆG
til billigste Dagspriser.

ISTEDGADE NR. 121

Prøv vort anerkendte krydrede Fedt

Største Udvalg i Lædervarer

Direkte Indkøb

Stort Udvalg i Konfirmations-Gaver

HANS SØRENSEN - Tlf. Nora 3189 - Falkoneralle 54

Tasker - Portemonæer - Kamme - Albums - Rygsække

Nodemapper - Alt i Rejse- og Skoleartikler.

Billige Priser. Ingen Konkurrence.

Vilh. Nygaards 1 Kl. Bageri og Konditori
Istedgade 64 - Tlf. 13286.

Café „Frem“, Hillerødgade 24, Telf. Taga 1127

1. Kl. Smørrebrød. — à la carte hele Dagen.

Nyt Billard. — Anbefales d'Hrr. Funktionærer.

M. A. PETERSEN (mangeaarig Tjener i Kædekælderen).

Personbanegaardens Marketenderi.

F. L. Viltoft.

anbefaler sig til det ærede Lokomotivpersonale.

Strikkeriet „Bøge“

ved **Aage Jensen** Dybbølsgade 41

Alt i Manufaktur, Trikotage, Dame-Lingeri

Statsbanefunktionærer 5 pCt. Rabat

A. Petersen, Vesterbrogade 75.

Telefon Vester 5973 y.

1. K.l.s Møbler til Værkstedspriser. Reparationer udføres.

C. F. Sørensens Bageri og Conditori

Telefon V. 6322 x. — Oehlenschlägersgade 12. — Telefon V. 6322 x.

Varerne bringes overalt.

TRÆSKOSTØVLER

brugte og nye forede med Sælhundeskind. Alle Reparationer af saavel
Træ- som Læderfodtøj udføres.

„Omnia“, Gasværksvej 37.

Cykellageret, Istedgade 47, 2. Sal.

1. Klasses Cykler — Engelsk Model — Smaa Priser — Afbetaling indrømmes
Fuld Garanti.